

**DOBROVOLJNI
VATROGASAC U
SOLANI KREKA -
RUDOLF
ZAMBONI**

TIHOMIR I ŽELJKO KNEŽIČEK

TUZLA , 2018.

**DOBROVOLJNI VATROGASAC
U SOLANI KREKA -
RUDOLF ZAMBONI**

TIHOMIR I ŽELJKO KNEŽIČEK

Tuzla, 2018.

Naslov knjige: **Dobrovoljni vatrogasac u Solani Kreka - Rudolf Zamboni**

Autori: **Prof.dr. Tihomir Knežiček, dipl.inž.rud.**
Prof.dr. Željko Knežiček, dipl.inž.rud.

Izdavač: **Visoka škola "CMS – Centar za multidisciplinarnе studije" Tuzla**

Za izdavača: **Doc.dr. Esad Mušanović, dipl. inž. saob.**

Uredio i dizajnirao: **Prof.dr. Tihomir Knežiček, dipl.inž.rud.**

Recenzenti: **Prof.dr. Enver Mandžić, akademik**
Asmir Buljubašić, dipl. inž. zaštite na radu i životne okoline

Štampa: **Grafički studio Piksel, Bijeljina**

Tiraž: **100**

Godina izdanja: **2018.**

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

929 Zamboni R.
061.5:664.41(497.6 Tuzla)(084)

KNEŽIČEK, Tihomir
Dobrovoljni vatrogasac u Solani Kreka - Rudolf Zamboni / Tihomir Knežiček, Željko Knežiček. - Tuzla :Visoka škola Centar za multidisciplinarnе studije, 2018. - 102 str. : fotograf. ; 30 cm

Bibliografija: str. [103]

ISBN 978-9926-8305-0-2

1. Knežiček, Željko

COBISS.BH-ID 26507526

Publikacija je izdanje braće Knežiček, urađena da se ne zaboravi Rudolf Rudo Zamboni, cjeloživotni dobrovoljni vatrogasac u Fabrici soli Kreka —Tuzla.

Fabrika soli Solana dd Tuzla čuva ljudske vrijednosti svojih radnika i ne zaboravlja svoje nekadašnje radnike. Nije Fabrika zaboravila ni Rudolfa Rudu Zamboni.

Kopiranje publikacije je dozvoljeno i poželjno. Niti jedna, eventualna, greška nije namjerna.

Prof.dr. Tihomir Knežiček, dipl.inž.rud.

Prof.dr. Željko Knežiček, dipl.inž.rud.

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

Tuzla, 2018.

UVOD

U vremenu otkrivanja obiteljskih korijena i skoro zaboravljenih djela naših predaka, prisutna je rastuća želja da se zabilježi povijest dok još ima ko da priča o tome. Iako izgleda da se sve dešavalo "prije dan-dva", prošle su decenije od kad je Rudolf Zamboni posljednji put obukao svečanu uniformu dobrovoljnog vatrogasca. E tog Rudolfa svi, pa i njegovi unuci, zvali su Rudo. Rudo je otac Tonkice Zamboni, a Tonkica Zamboni je majka Željka i Tihomira Knežićeka.

Rudo je kao mlad bravarski radnik radio u fabrici soli koja se zvala malo Kreka malo Tuzla. Radio je cijeli život u toj fabrići soli i tu je započeo svoje angažovanje u dobrovoljnem vatrogasnem društvu. Ne znamo tačno kad je sve počelo, a vjerovatno krajem tridesetih godina 20. stoljeća. Još dok je Tuzla bila dio Drinske banovine dobio je dvije medalje za požrtvovan rad u dobrovoljnem vatrogastvu. Odmah nakon završetka Drugog svjetskog rata završavao je kurseve vatrogastva i dobio oficirski čin. Nakon više decenija članstva i rada u dobrovoljnem vatrogastvu u Solani, dobio je najviši čin tog vremena — Viši vatrogasni oficir prve klase. Nakon više od 35 godina rada u Solani, otišao je u penziju 1958. godine. Iako je bio u penziji, i dalje je ostao aktivan član vatrogasne obitelji i tom ljudskom zadatku ostao vjeran do kraja života. Jednostavno, nije se Rudo mogao zaboraviti ako su u

pitanju dobrovoljni vatrogasci Solane, a i Tuzle. Tako je i sahranjen hladnog januarskog dana 1980. godine. Ispratili su ga njegovi vatrogasci.

Ostalo piše u ostatku knjige.

Unuci Tihomir i Željko Knežićek

SADRŽAJ

Dobrovoljni vatrogasac u Solani Kreka - Rudolf Zamboni	1
Požar u fabrici soli Tuzla 1968. godine	22
Činovanje i priznanja u dobrovoljnem vatrogastvu	23
Društvena priznanja Rudolfa Zamboni	24
Vatrogastvo i socijalizacija	30
Djelovanje dobrovoljnih vatrogasnih društava u Tuzli	33
IDVD fabrika soli - Tuzla	39
Obilježavanje 35 godina rada IDVD Solane i rudnika Kreke	44
Životni put dobrovoljnog vatrogasca	85
Literatura i izvori informacija	103

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

Rudolf Zamboni za govornicom

Rudolf Zamboni je ispraćen od strane solanskih vatrogasaca na dugo putovanje koje počinje na groblju Borić u Tuzli dana 16.1.1980. godine. Oproštajni govor na Boriću održao je član dobrovoljnog vatrogasnog društva fabrike Soli Tuzla Muamer Nalić, odajući počast Rudolfu Rudi Zamboni za njegove zasluge u dobrovoljnom vatrogastvu.

Svećenika nije bilo jer je Rudo po opredjeljenju bio prosječni komunista, pa je i na posmrtnici bila crvena petokraka. Ni danas na njegovom nadgrobnom spomeniku nema vjerskih obilježja. Pored vatrogasca, sjećanje na Rudu pročitao je i komšija Gazibegović iz Prvog sokaka u Miladijama. Na sahrani su bili članovi uže i šire obitelji, a

više onih na koje je Rudo ostavio trag u životu.

Kovčeg do mjesta ukopa su nosili uniformisani vatrogasci Industrijskog dobrovoljnog društva fabrike Soli Tuzla. Vatrogasci su nosili vijence i nadgrobni natpis, a na čelu kolone je vatrogasac nosio jastuk sa odlikovanjima koje je Rudo Zamboni dobio za zasluge u vatrogastvu različitim prigodama.

U organizaciji sahrane pomogli su RO Fabrika soli Tuzla, Vatrogasno društvo Fabrike soli Tuzla, Republički vatrogasni savez Sarajevo, Opštinski vatrogasni savez Tuzla i Mjesna zajednica "Kreka".

Rudolf je nakon duže bolesti umro u jakim bolovima od raka 15.1.1980. godine u 5.30 u kući u Miladijama. Njegova supruga Marija Micika Zamboni živjela je još šest godina nakon Rudolfove smrti.

Rudolf Zamboni je počeo da radi u Fabrici soli u Kreki 11.5.1926. godine, i tamo radio do penzionisanja 5.8.1958. godine. Bio je izuzetno aktivan član Industrijskog dobrovoljnog vatrogasnog društva (IDVD) Solane Kreka. Kasnije, promjenom naziva solane, nastavio je članstvo u Dobrovoljnem vatrogasnem društvu (DVD) Fabrike Soli Tuzla (ili Solane Tuzla kako se navodi u pojedinim dokumentima). Primao je priznanja od najviših

vatrogasnih jedinica, kako u Bosni i Hercegovini, tako i u drugim Republikama nekadašnje Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, kao i tadašnje Čehoslovačke.

Rudolf Zamboni sa vatrogascima Solane - stoji prvi s lijeva

Nije poznato kad je Rudolf postao član vatrogasne službe koja je u Solani osnovana 1920. godine. Na osnovu fotografija zaključuje se da je već 1940. bio odlikovan za požrtvovanost u vatrogastvu. Završetkom II svjetskog rata, već 1945. godine obnavlja se vatrogastvo u Solani, a prvi komandant društva bio je Rudolf Zamboni. Od tog vremena, sve do penzionisanja, bio je aktivan član uprave vatrogasnih jedinica na različitim nivoima. Tokom

pedesetih godina bio je član Tuzlanskog oblasnog saveza (koji je trajao samo četiri godine), a nakon članstva u Oblasnom savezu bio je komandant vatrogasne brigade u Sreskom savezu vatrogasnih društava. Šezdesetih i sedamdesetih godina je bio komandir, predsjednik i počasni član IDVD Solana Kreka. Zamboni Rudo je imao čin Viši vatrogasni oficir I klase koji je dobio 1973. godine, a to je bio najviši čin u dobrovoljnom vatrogastvu tog vremena.

Jedna od posljednjih fotografija Rudolfa Zamboni sa vatrogascima Solane u uniformi - stoji ispred rešetkastog stuba (peti s desna)

Jedna od posljednjih fotografija Rudolfa Zamboni sa vatrogascima Solane u uniformi - stoji ispred rešetkastog stuba (peti s desna), u prvom redu u centru njegov rođak Ferdo Zamboni

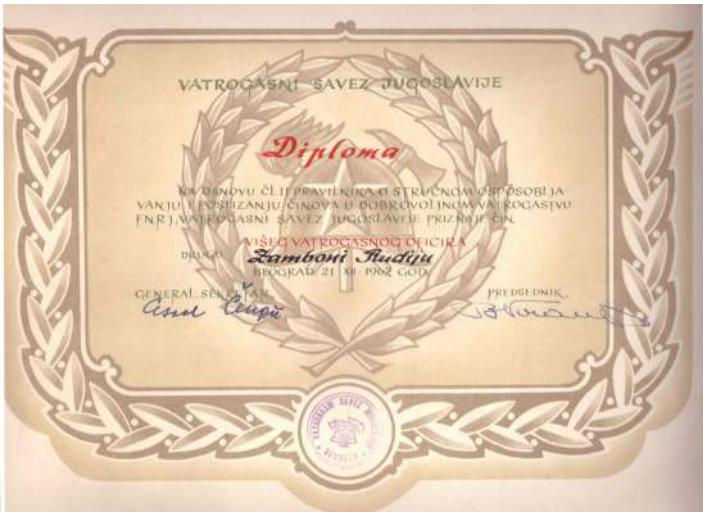
Rudolf Zamboni je karijeru u dobrovoljnem vatrogastvu završio činom Viši vatrogasni oficir I klase, što je najviši čin u dobrovoljnem vatrogastvu koji može dobiti vatrogasac koji je bio aktivan dobrovoljac i učestvovao u obavljanju vatrogasnih zadataka.

- Prošao je sve nivoe članstva, da bi 1972. godine dobio Diplomu za najviši čin u oblasti vatrogastva - **VIŠI VATROGASNI OFICIR PRVE KLASE**, izdatu od Vatrogasnog saveza BiH, Sarajevo 16.11.1972. godine.

Rudolf sjedi s lijeva drugi, lijevo Zdravko Glavaš, desno Sekretar Vatrogasnog saveza BiH i Ferdo Zamboni

- Dobio Diplomu za čin **VIŠI VATROGASNI OFICIR**,
izdaje Vatrogasni savez Jugoslavije, Beograd, 21.12.1962.

Rudolf Zamboni na prijemu češkog priznanja Uzorni vatrogasac I reda

Rudolf Zamboni
za govornicom

Slika sa vatrogasne iskaznice

- Dobio Svjedodžbu za čin **VATROGASNI OFICIR**, izdato od Savez Dobrovoljnih Vatrogasnih Društava NR BiH, Sarajevo, 27.1.1953.

PRIZNANJA - ORDENI, DIPLOME, PLAKETE

U dugogodišnjem radu kao dobrovoljni vatrogasac u Fabrici Soli Tuzla, Rudo je dobio veći broj priznanja za ostvarene rezultate u oblasti dobrovoljnog vatrogastva.

- Najviše priznanje koje je primio je **Spomenica za 40 godina rada u dobrovoljnem vatrogastvu** koje je primio od Vatrogasnog saveza Bosne i Hercegovine, Sarajevo, 14.3.1977. godine. Primio je isto priznanje i za 30 godina rada u dobrovoljnem vatrogastvu.

VATROGASNI SAVEZ
Bosne i Hercegovine
Sarajevo

UVJERENJE

kojem se potvrđuje da je ZAMBONI RUDOLF
član DVD-a FABRIKA SOLI TUZLA nosilac
SPOMENICE ZA 40 GODINA RADA U DOBROVOLJNOM VATROGASTVU
koju mu je dodijelio Vatrogasnji savez Bosne i Hercegovine rješenjem broj 02-183/77
od 14.3.1977. godine.

Sarajevo, 14.3.1977. godine.

PREDsjEDNIK:

Jozzo Banožić

Rudolf Zamboni sjedi desno, do njega Zdravko Glavaš

- Dobio je "Zlatna" Plaketa za posebne zasluge u vatrogasnoj organizaciji - nepoznat datum.

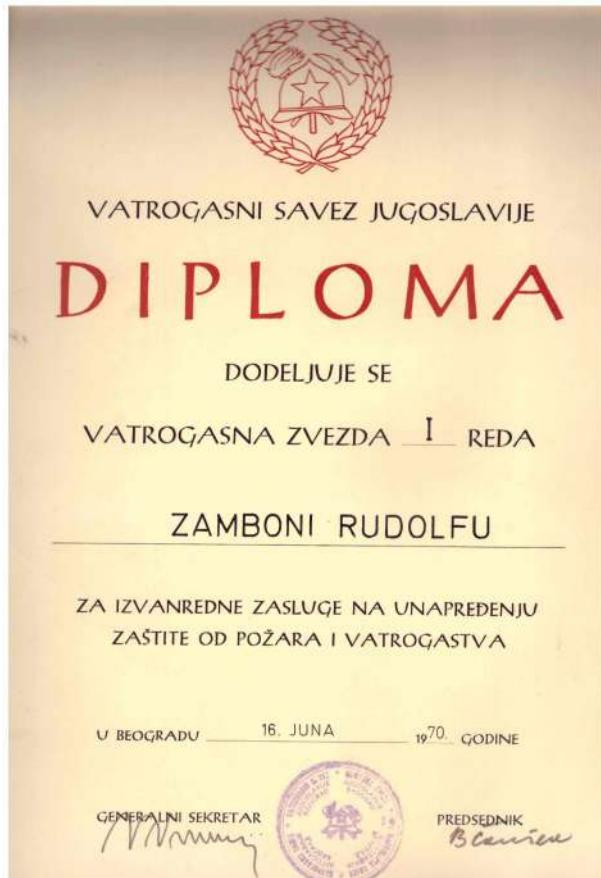
- Priznanje sa Srebrenom plaketom, Zamboni Rudo viši vatrogasni oficir I klase, povodom 90 godina DVD Tuzla, izdaje DVD TUZLA, u Tuzli, 6.10.1973.

Otvaranje vatrogasnog doma u Tuzli 1975. - Rudolf sjedi u sredini srednjeg reda, lijevo Zdravko Glavaš, desno Ferdo Zamboni

- Dobio Diploma **Vatrogasna zvezda I reda**, izdaje Vatrogasni savez Jugoslavije, Beograd, 16.6.1970. godine.

Rudolf Zamboni u sredini

- Dobio **Povelja Vatrogasnog saveza BiH** u povodu 90 godina vatrogastva u BiH, Travnik 6.9.1969. godine.
- Dobio **Pohvalnicu za zalaganje u radu DVD IDVD SOLANA KREKA**, izdato od Industrijsko dobrovoljno vatrogasno društvo Solana Kreka, 10.2.1961.

- Dobio **Spomenicu** članu Plenuma VSJ na proslavi 100 godina vatrogastva u Varaždinu, izdaje Vatrogasni savez Jugoslavije, Varaždin juna 1964. godine.

- Dobio **Diplomu** kao dugogodišnji član, komandir i počasni član IDVD Solane Kreka, izdato u Tuzli 10.2.1961. godine.

DOBROVOLJNI VATROGASCI U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

Dobrovoljni vatrogasci u Solani decembar 1960. godine - slijeva Matauš J., Glavaš Drago, Rudolf Zamboni, Stjepan Matijašec i Pavlić M.

Dobrovoljni vatrogasci u Solani decembar 1960. godine - Rudolf Zamboni u sredini

*Obilježavanje 40 godina
IDVD Solana Tuzla
1960. godina*

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

Članovi Industrijskog Dobrovoljnog Vatrogasnog Društva "Solana" Kreka koji su obilježavali 40 godina Društva:

Baralić H. - član uprave	Nasić V.	Pavljašević J.	Suljetović M.
Šimučić S. - član uprave	Poljašević J.	Tadić V.	Mitrić S.
Priganica A. - blagajnik	Belajić M.	Berbić A.	Zamboni H.
Sivc M. - ađutant	Gusković A.	Nurkić S.	Omerović A.
Zamboni F. - komandir	Baticeli S.	Muminović M.	Suljić Z.
Glavaš D. - sekretar	Puhar T.	Đurić T.	Čokić F.
Zamboni R. - predsjednik	Matijašec S.	Mandžić N.	Prodanović LJ.
Matauš J. - zamj. komand.	Pavlić M.	Dragić B.	Buljubašić I.
Glavaš Z. - spremištar	Ibrišimović M.	Ribić S.	Burić Š.
Truntić Z. - predsj. NO	Jaganjac I.	Osmančević V.	
Hajdarhodžić S - član NO	Vasiljević M.	Omerović S.	
Petrović B. - član NO	Ivanišević S.	Hamizi S.	

Rudolf Zamboni stoji u sredini u pozadini

Pano 40 godina IDVD Solana Kreka

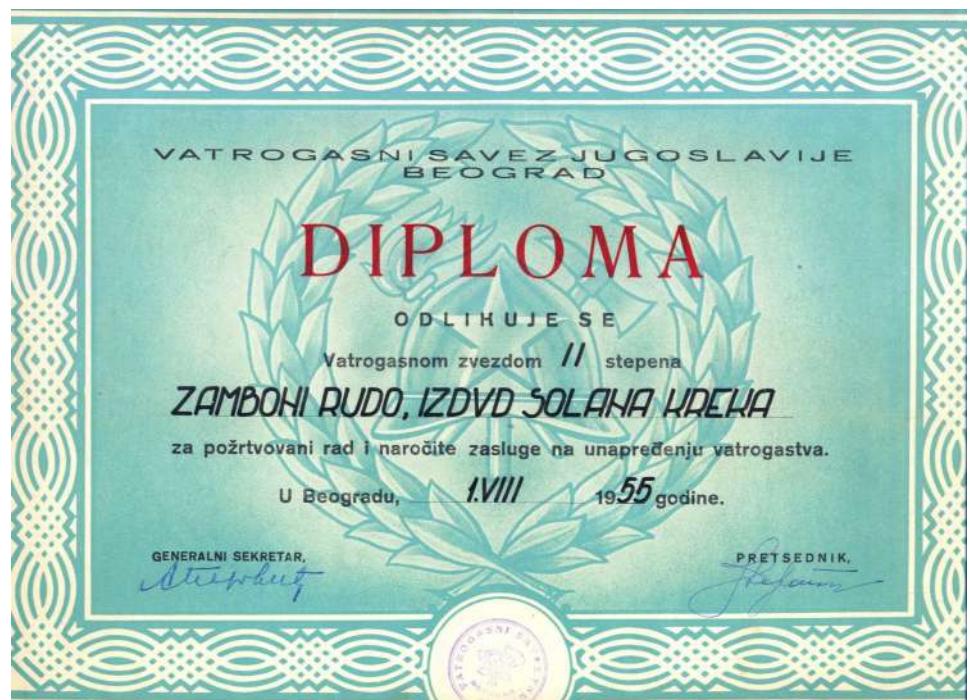
- Dobio Odlikovanje "Zlatna" medalja za požrtvovan rad u vatrogastvu kao Komandant vatrogasne brigade Tuzla. Odlikovanje je dodijelio Protivpožarni savez Makedonije, izdato u Skoplju 25.12.1956. godine.

- Dobio Spomenicu u povodu 30 godina službe u dobrovolskom vatrogastvu, Savez Dobrovoljnih Vatrogasnih Društava NR BiH, Sarajevo, 31.10.1956. godine.

- Dobio Odlikovanje i diploma **Vatrogasna zvezda II stepena**, daje Vatrogasni savez NR BiH, Sarajevo, 7.6.1956. godine
- Dobio Odlikovanje **Vatrogasna zvezda II stepena**, izdaje Vatrogasni savez Jugoslavije, Beograd, 1.8.1955. godine

Rudolf Zamboni s desna prvi 1955. na obilježavanju 35 godina djelovanja dobrovoljnih vatrogasnih društava Solana i Rudnik Kreka

Rudolf Zamboni izdaje zapovijed na vježbi

Rudolf Zamboni stoji desno

Rudolf Zamboni i članovi zajedničkih IDVD 1955.

- Dobio Spomenica u povodu 20 godina službe u dobrovoljnom vatrogastvu,

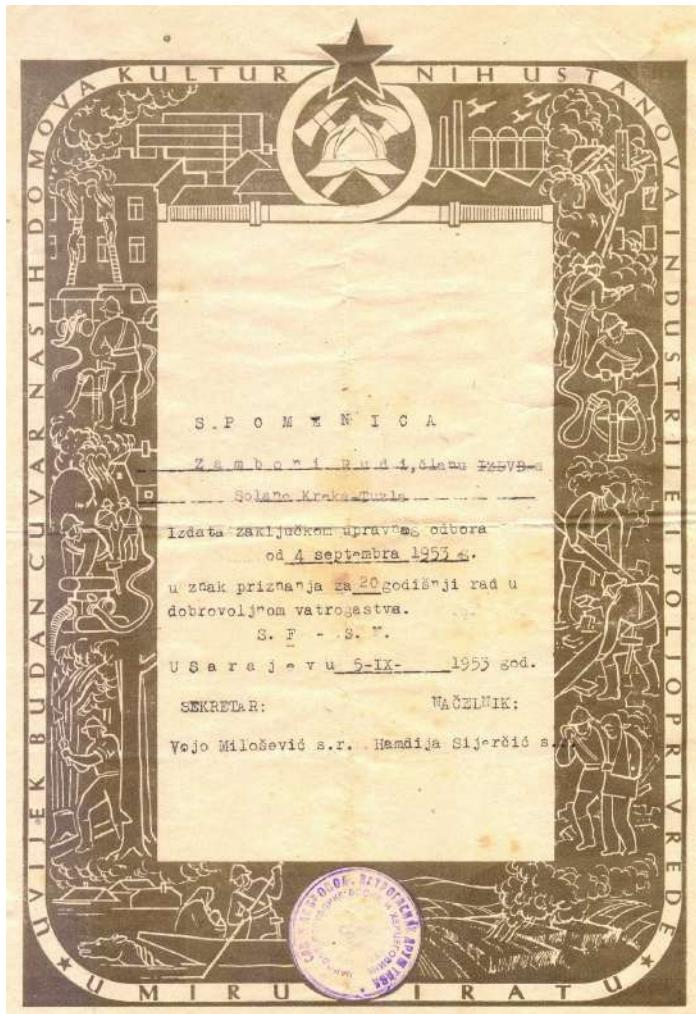

Savez Dobrovoljnih Vatrogasnih Društava NR BiH, Sarajevo, 20.9.1953.

- Dobio "Zlatnu" medalju za požrtvovan rad u vatrogastvu od Savez Dobrovoljnih Vatrogasnih Društava NR BiH, Sarajevo, 20.9.1953. godine.

- Dobio **Spomenicu u povodu 20 godina dobrovoljnog vatrogastva**, Savez Dobrovoljnih Vatrogasnih Društava NR BiH, Sarajevo, 5.9.1953. godine.

- Dobio **Medalju II stepena** Vatrogasnog saveza NR BiH nepoznatog datuma.

Rudolf Zamboni sjedi u uniformi s lijeva prvi

Redovna sedmična vježba u krugu fabrike Soli 1952, Rudolf Zamboni stoji s lijeva prvi

Oblasni vatrogasni savez za oblast Tuzla formiran je 1949. godine, a osnivačka skupština Saveza dobrovoljnih vatrogasnih društava NR Bosne i Hercegovine održana je krajem januara 1950. godine. Tako je Oblasni savez dobrovoljnih vatrogasnih društava za tuzlansku oblast osnovan 15.1.1950. godine, a u savezu je bilo 22 vatrogasna društva. Savez je bio aktivan tri godine, a onda je reorganizacijom ukinut 29.2.1952. godine. Rudolf Zamboni je bio član uprave Oblasnog vatrogasnog saveza za oblast Tuzla.

Prestankom rada Oblasnog vatrogasnog saveza, formiran je **Sreski vatrogasni savez** koji je djelovao od 1.10.1951. godine do 28.12.1966. godine. Sreski vatrogasni savez je u vrijeme osnivanja imao 9 DVD i 4 industrijska DVD (IDVD), uključujući jedinicu Fabrike soli Tuzla, da bi 1963. godine imao članstvo od 36 DVD i 35 IDVD. Predsjednik Sreskog saveza je bio Mehmed Sarihodžić, a komandanti vatrogasne brigade Rudolf Zamboni i Drago Džinić. Nakon ukidanja Oblasnog vatrogasnog saveza, sva imovina i arhiva su predati Opštinskom vatrogasnem savezu Tuzla.

Opštinski vatrogasni savez je formiran 28.10.1964. godine, a u okviru saveza je djelovalo dva DVD, 9 IDVD (uključujući IDVD Solane u Tuzli) i jedna profesionalna vatrogasna organizacija. Opštinski savez je djelovao do početka ratnih sukoba u BiH 1992. godine.

Oblasni vatrogasni savez Tuzla 1951, Rudolf Zamboni stoji u sredini

*Vatrogasci
1951,
Rudolf
Zamboni
stoji s
lijeva prvi*

*Rudolf Zamboni
sjedi na zemlji s
lijeva prvi*

*Rudolf Zamboni
stoji pored
pumpe s lijeva
prvi*

Za uspjehe u radu, Rudolf je dobio niz priznanja, a vrijedno je **Orden rada II reda**, od Prezidijuma narodne skupštine FNRJ, 11.2.1949.

Rudolf Zamboni 1949. godine nakon što je primio Orden rada II reda, isti je nosio na uniformi i kad nije bilo drugih ordena.

*Orden rada II reda, od Prezidijuma narodne skupštine
FNRJ, 11.2.1949.*

*Rudolf Zamboni oko 1940.
nakon primitka medalju za
savjesno, istrajno i revnosno
službovanje Vatrogasne
zajednice Drinske banovine
Sarajevo*

Rudolf je dobio i dvije medalje u periodu kad je već stekao iskustva u vatrogastvu, a što se odnosilo na period do 1941. godine. Bio je član Industrijske vatrogasne čete i dobio medalje Vatrogasne zajednice Drinske banovine Sarajevo: **medalju za zasluge na polju vatrogastva** (1935, srebrne boje) i **medalju za savjesno, istrajno i revnosno službovanje** (1940. godine - 10 godina od osnivanja Vatrogasne zajednice Drinske banovine, 12. oktobra 1930, bakarne boje).

Članovi Industrijske vatrogasne čete Fabrike soli sa direktorom Solane u Kreki Sjepanom Hajsterom pred početak II svjetskog rata, Rudolf na vrhu a desna prvi

Identifikacija dodijeljenih priznanja urađena na osnovu dostupnih dokumenata, raznih pravilnika o dodjeli priznanja u DVD, a jednu identifikaciju medalje obavio je Zlatko Detar iz Beograda kojem iskazujem posebnu zahvalnost.

POŽAR U FABRICI SOLI TUZLA 1968. GODINE

Fabrika soli u Kreki - Tuzli je industrijski objekat u kojem se proces dobivanja soli odvijao zagrijavanjem slane vode u kazanima koja se isparavala i ostavljala so na dnu posude. Za zagrijavanje kazana koristio se otvoreni plamen koji nastaje sagorijevanjem uglja. Ugalj se ubacivao lopatama u ložišta peći koja su se nalazila ispod kazana. Prilikom loženja peći, uvijek je bila prisutna opasnost da otvoreni plamen zahvati okolni prostor u

kojem su uglavnom drveni elementi.

Tako je u ljetu 1968. godine izbio veliki požar u Fabrici soli u Tuzli, pri čemu su uništena tri kazana za proizvodnju soli. Kazani su izgorjeli što je prouzrokovalo veliku materijalnu štetu, privremeno je zaustavljena proizvodnja soli. Karakteristično za požar je da su u gašenju požara učestvovali i radnici Fabrike soli Tuzla jer je požar bio izuzetno velikih razmjera i vatrogasci nisu mogli savladati požar. Prilikom gašenja požara povrijeđen je bio jedan vatrogasac. Razmjere katastrofe ilustruju fotografije nastale tokom požara. Rudolf Zamboni je u vrijeme požara bio u penziji, ali je učestvovao kao vatrogasnji starješina u eliminaciji požara.

ČINOVANJE I PRIZNANJA U DOBROVOLJNOM VATROGASTVU

Od početka djelovanja vatrogasnih službi u Bosni i Hercegovini, članovi društava su rangirani po osnovu činova koje su dobijali kao priznanja za zasluga i iskustva u dobrovoljnem vatrogastvu. Činovi određuju lanac komandovanja u vatrogastvu, a razlikuje se činovanje za profesionalne vatrogasce i za dobrovoljne vatrogasce. Činovanje je oznaka za funkciju, što je uređeno zakonskim propisima, a svaki čin pored naziva ima i oznaku (vrlo slično principu činovanja u vojsci).

Za članove dobrovoljnih vatrogasnih društava utvrđeni su slijedeći činovi (zakonodavni okvir u Bosni i Hercegovini koji je aktivan 2018. godine):

- vatrogasac,
- vatrogasac I klase,
- mlađi vatrogasni oficir,
- mlađi vatrogasni oficir I klase,
- vatrogasni oficir,
- vatrogasni oficir I klase,
- viši vatrogasni oficir,
- viši vatrogasni oficir I klase
- počasni viši vatrogasni oficir.

Za članove omladinske i pionirske populacije činovi su:

- omladinac-vatrogasac,
- pionir vatrogasac,
- pionir vatrogasac I klase.

U ranijem periodu, činovanje dobrovoljnih vatrogasaca je bilo jednostavnije a uglavnom su aktivisti dobrovoljnih društava imali činove:

- vatrogasac,
- vatrogasni oficir i
- viši vatrogasni oficir.

Svaki od činova je bio rangiran i po osnovu I klase, što je označavalo da dobrovoljni vatrogasac I klase je imao viši rang u odnosu na dobrovoljnog vatrogasca koji nije imao klasu. Rudolf Zamboni je imao najviši čin u dobrovoljnom vatrogastvu—Viši vatrogasni oficir prve klase.

DRUŠTVENA PRIZNANJA RUDOLFA ZAMBONI

Rudolf je pored dobrovoljnog vatrogastva bio aktivan sudionik naprednih pokreta u Solani i u sredini u kojoj je živio—u gradu Tuzla i mjesnoj zajednici Kreka.

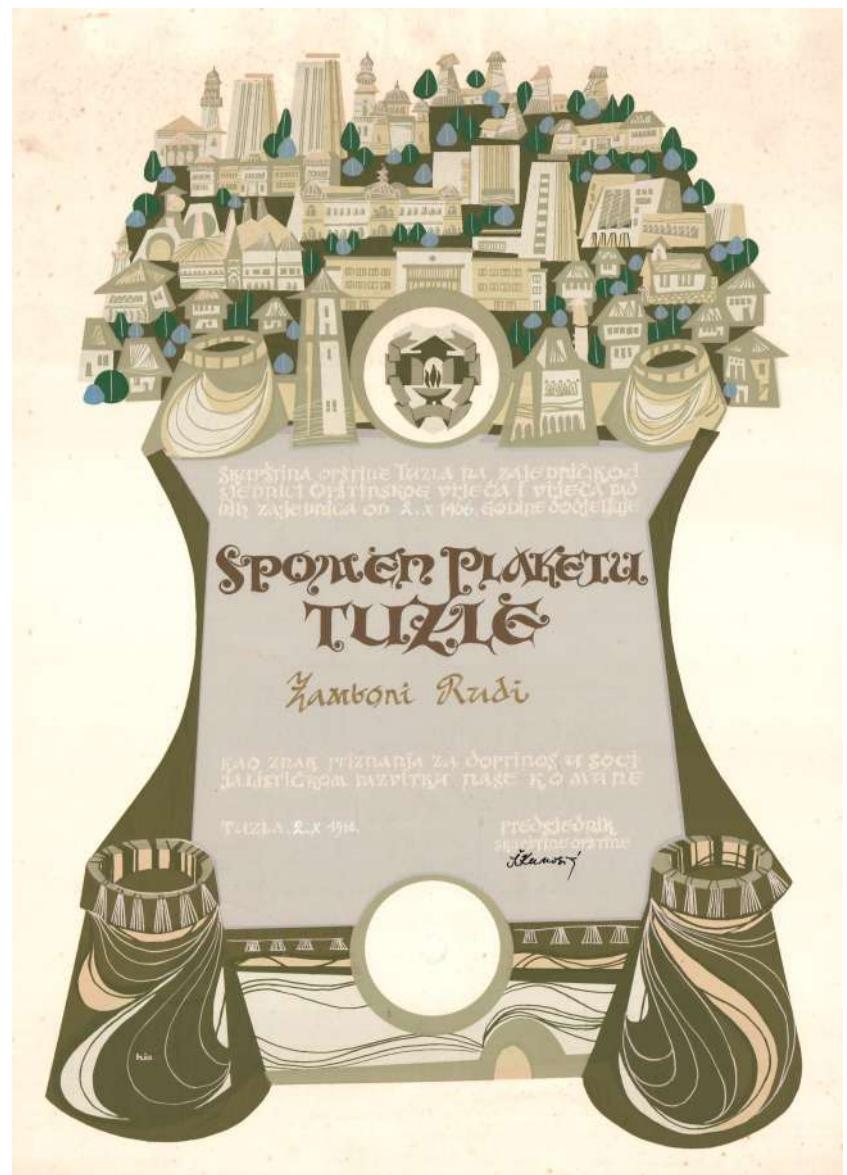

Priznanje radničkog savjeta Solane 1960.

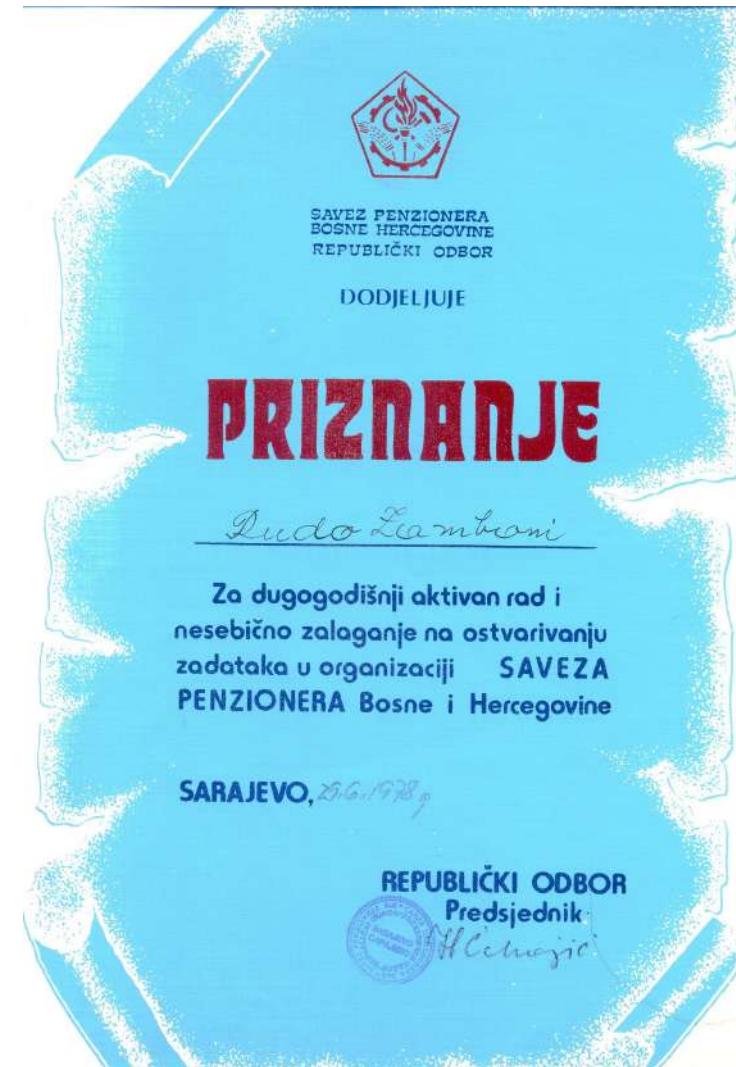

Na prijemu priznanja radničkog savjeta Solane 1960.

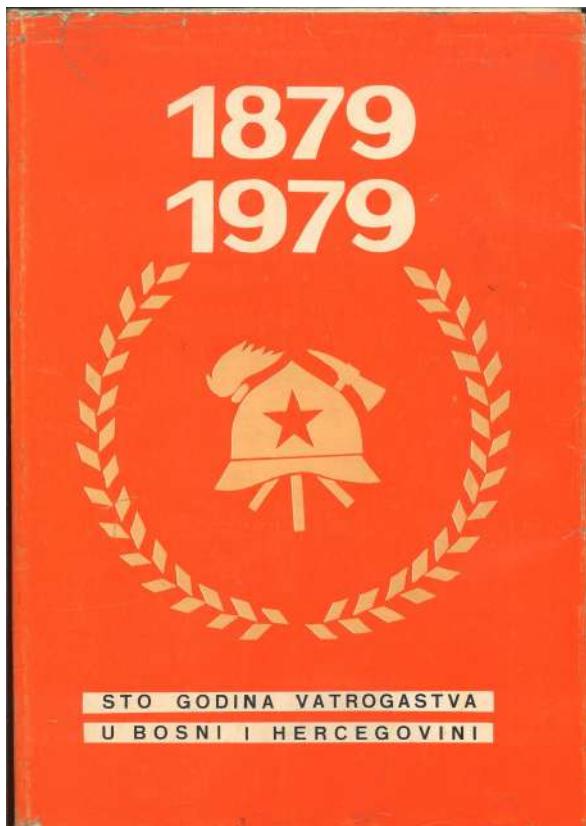
Spomen plaketu Tuzle za Dan oslobođenja Tuzle, dobio je 1966. godine.

Za doprinos u radu mjesne zajednice Kreka dobio je priznanje 1974. godine, a od Saveza penzionera Bosne i Hercegovine Priznanje je dobio 1970. godine.

U povodu 100 godina vatrogastva u Bosni i Hercegovini godine 1979. publikovana je monografija pod nazivom "Sto godina vatrogastva u Bosni i Hercegovini (1879-1979)" u izdanju Vatrogasnog saveza Bosne i Hercegovine.

Monografija obuhvata informacije o vatrogasnim društvima u BiH, pa su tako obrađena i dobrovoljna vatrogasna društva u Tuzli, a na jednoj od

fotografija je Rudolf Zamboni.

Rudolf Zamboni se pominje i u opisu razvoja dobrovoljnog vatrogastva u Fabrici soli Kreka. Primjerak knjige je bio i kod Rudolfa, u ladici drvenog stola u sobi. Imala je posebnu vrijednost između ostalog i zbog svjedočenja doprinosa koji je Rudolf Zamboni dao kao dobrovoljni vatrogasac u Solani.

Vatrogaska vježba DVD u Tušti i drugih vatrogasnih jedinica iz Tuške

nisu odzavane ni skupine. Po drugom neznačajan brojčanik i materijalno obuhvatno, Drustvo je uspešno da potpisuje savladačne i podarne, kulturov ih je bilo u ratu, u kojem je Tuzla i okolica u 1992. godini, poslednje do obezbezivanja vojnici turskih varožnjaka. Uhenio Drustvo doprinosi razvoju Vatrogasnog saveza obrazujući i učestvujući u Vatrogasnom savezu BiH i Hrvatske, a u Tuzli se stampa i "Vatrogasni glasnik", koji se resturu i u srednjem Hrvatsku i u tamošnji Vojni komitet. Učestvuje u organizaciji DVD Tuzla osim u slavljenju imena glavnog (1923.), a 1933. aklo svih jubilej, 50 godina rada.

to ugađenju svih požara na području Tuzle i bliske okoline i uspešno obavilo sve intervensije, a naročito prilikom tri katastrofalna požara! kada je vatrom bila obuhvaćena „Solana“, zatim je intervensano i u gašenju požara kuće Koroša, te velikom požaru u stolarskoj radionici Milana Maksimovića, u kojemu su izgorjela dva stanovnika sina i nezaposleni radnik.

ReAdIT-Zambesi-DVD-Tm

Drugi svjetski rat u velikoj mjeri je priručio radove raznolikih vajarskih i optičarskih tvrtki. Uz DVD na poziv KPF, stupila je i redovne NOV i POJ, od kojih su dovele Evante iz Ivan Vanžur, Orhan Šebabić, Franje Alcar, Miljan Jovanović i Ratko Kunosić.

www.scholarlypublications.com

snjo Duhaček i Hamdija Atšć, sadašnji predsjednik DVD Tuzla.

Aleksandar Šešković, dugogodišnji predstojnik DFD Tuzla svih društava i interesišućih prilikom drugih elemenataških negopoda pa je dobio i vise drukčivih priznanja u odlikovanju, među kojima su najznačajnija: Vratorazina vrijedna II reda, Vratorazina vrijedna III reda i Vratorazina vrijedna I reda. U sponzi- ziji Zlatne medalje Vratorazogove sezone BiH, te serije Spomen-knjige DFD Tuzla. Ovaj put ostaje u ističu- džiji, jer su organizovani u besplatnu takmičenja, javne vježbe i nastupi, na kojima su članovi Društva posiglji naivace i povećane plasmane, među najboljim bosanskohercegovinskim

Načinje paočni poklapanje se stručnjom i idejnom uzdruženjem članova, kursevima, školačama, seminari- ma, predavanjima i drugim vidovima obrazovanja i stručnog osposobljavanja. U ovom periodu Društvo je imalo više od 100 aktivnih članova, među kojima su djelovale opštinske vatrogasne jedinice, crnački dinski, plominski i ženski vatrogasni vod. Međutim, Društvo je svoju aktivnost oštreljivao i u drugim formama kao što su: muzička, kulturno-

Karakteristično je da je uspješna aktivnost Društva bila stalno i sistematska, jer je članstvo u Društvu povezivalo više generacija, prenosilo se s kojima na kojemu. Najbolji primjer za to je porodica Šćamnić, čije su, od predjeda do naraštaja, petoro radilo, a neki i

nas reda u Drnišu, dok smanj u Šibeniku čija aktivnost traje preko 50 godina. Sadašnja brojna stanje Drništa je sljedeće: aktivnih članova 54, osoblja 25, pionira 13, a stručni sastav: pripravnika 12, ispitanih vatrogasnih oficira 46, vatrogasnog pododjelica 4, vatrogasnih oficira 6 i viših vatrogasnih oficira 8. Za tako aktivnu i plodotvornu radnu grupu u svim smislima, učinkovito se sljedeći članovi: Ante Bakalović, Ahmet Aranović, Abdulah Sebanović, Mahrem Hidžet, Mehmed Sarhadović, Ismat Imamović, Silaj Hadžić, Feriz Šehanović, Ahmet Cestenđić, Milan Oličić, Fran-

14

IDVD RUDNIKA
»KREKA« TUZLA
Jedinica
uzorne discipline

Veliki požar 1920. godine u Tvor-
nici špirita, koja se nalazila uz sam
Rudnik, bio je povod da se pristupi
organizovanoj zaštiti rudničkih ob-
jekata i naselja, pa je tada osnova-
na vatrogasná jedinica. Među 12
osnovnicima nalazio se i Oto Štuhli,
koji je u toj jedinici proveo 40 godina,
do odslaska u penziju. U prednjem
periodu Društvo je bilo veoma sro-
mašno – imalo je samo smotorno
špricaljku na drvenim točkovima ko-
ju su vukli konji. Pa, ipak, istaklo-
su u svogim intervencijama, da kog-
juh su naročito bile uspešne one u
gašenju velikih požara 1924. godine
u velikom skladištu rudnika i 1936.
u Solani Kreka, kao i prilikom spa-
šavanja stanovištva iz poplavljene
„Južnog logora“ za vrijeme kata-
rofalne poplave rječice Jale.

U teškim danima narodnooslobodilačke borbe poginulo je pet članova Društva: Nikola Ristić, Zanko Sepe i Jusuf Nurić poginuli su u redovima NOR-a 1943. i 1944. godine, a u Jasenovcu ubijeni su Stevo Marković i Ljupko Stanković. U NOP-u je učestvovalo 13 od ukupno 24 člana, koliko je jedinica brojala neposredno prije rata.

Definitivno oslobođenje Tuzle 1944. godine značilo je početak nove etape u radu Društva. Snažan porast proizvodnje uglja uslovio je jačanje materijalne osnove vratoglavstva. Tako je izgrađeno veliko i moderno preumište, nabavljena su nova navalna kola sa cisternom itd.

U poslijeratnom periodu vratogasci „Krekovi“ intervenski su uspješno prilikom brojnih požara, kao i 1953. godine u separaciji ugla u Lipnici, u Tvorionicu spirita, separaciju Kruške, Koksari, Drvnom kombinatu „Konjuhe“, „Angrosirovinu“ itd. Godine 1960. među 38 industrijskih i dobrovoljnih vatrogasnih društava sreza Tuzla, Društvo „Krekovi“ je premoćno osvojilo prvo mjesto. Za svoj predanji rad Društvo je odlikovano Vatrogasnom zvijezdom II stepena, a 1963. godine petorica njegovih članova odlikovani su Vatrogasnom zvijezdom III reda.

Mnogobrojne uspješne intervencije, uzorna disciplina i harmonija u operativnoj jedinici čine da je IDVD Rudnika »Kreka«, pored društva Kokare i Solane, osnovna snaga vatrogastva u tuzlanskom bazenu.

Stjepan Hajster, osnivač i prvi komandir IDVD Solane Tuzla

IDVD FABRIKE SOLI
TUZLA

Sami nabavlјали vatrogasne kape

poslje vatrene stihije. Počinje navrata pumpi, uniformi i ostale vatrogasne opreme. Osnopljivajući se za uspješno djejstvovanje, u to vrijeme jedinica je postala jedna od boljih, pa su je često pozivali na gašenje požara u Tuzli i blizoj okolini. Prvi tečaj za vatrogasnog oficira uspješno završava Drago Džinić, a odmah zatim i Stjepan Haister.

Ratni vihor zahvata u ovaj kraj pa se slijedeći članovi Društva učiteljicu u NOB-u: Mitar Radočić, Jozo Gardaš, Andelko Horvatinović, Stjepan Haješter, Rudo Zamboni, Josip Matauš i Veljko Vučković, dok su Vojo Vukmanović, Tešo Ţesanović i Simo Radočić bili protjerani u logor gdje su i pogubljeni. U borbi protiv okupatora poginuli su Gardaš, Mitar Radočić i Andelko Horvatinović.

Po oslobođenju naše zemlje obnavljaju se vatrogastvo u Fabrički soli, a dužnost komandira preuzima Rudolf Zamboni. Jedinica se sreduje, prikuplja ljudstvo i rekvizite i prvi put dobija motornu pumpu "Smeđe kala". Sve više se dolazi do samanja, da je naibolji način zaštite od požara preventivno dijelovanje, te se tako usmjerava rad jedinice, koja se tehnički oprema, dobija školovanjakad i uvođi se profesionalno vatrogastvo. Godine 1951. jedinica prenosi se u Drustvu, prvi put se bura upravljaju odbor, čiji je predsjednik Franjo Glavaš, a komandir Rudolf Zamboni. U to vrijeme Solani se preinjava Fabrika vremena i Rudolf Tušan, tako da jedinica djeleku i u ovim poslovnim, što uslovljivo, vrućim vremenskim uvjetima.

Za svoj rad Društvo je dobilo brojna visoka priznanja, među kojima su: Soomen-plaketa grada Tuzle, Zlatna medalja Vatrogasnog saveza BiH i naidražje odlikovanje Titov orden rada sa zlatnim vijencem.

U monografiji je opisan istorijata DVD Tuzla, ali IDVD Rudnika "Kreka" Tuzla i IDVD Fabrika soli Tuzla. Zapažanje u pregledu monografije je da su skoro sva dobrovoljna vatrogasna društva imala poteškoća u nabavci vatrogasne opreme i odijela, a da je ekspanzija dobrovoljnog vatrogastva u BiH, pa tako i u Tuzli, bila početkom šezdesetih godina 20. stoljeća.

Vrijedno obiteljsko naslijeđe - vatrogasni opasač za svečanu uniformu - drži Sonja Knežiček (praunuka Rudolfa) i vatrogasna uniforma koju je nekad nosio Rudolf Zamboni, na doživotnom čuvanju kod unuka Tihomira Knežičeka

VATROGASTVO I SOCIJALIZACIJA

"Vatrogastvo nije samo vatrogastvo — to je i dio kulture". Tako je započeo razgovor **Mirza Salihspahić-Beg**, krečanski velikan, istoričar, političar i borac protiv zaborava prošlosti. Iako u poznim godinama, gdje je blizu prva brojka 9, Beg nije izgubio posebnost sjećanja i imanja veličanstvenih saznanja o prošlim događajima i osobama, što se vežu za pojам "Kreka". Većina onih koji žele sačuvati na bilo koji način sjećanja iz prošlosti ili provjeriti podatak kažu "Pitaču i Bega". Tako je i pisac ovih redova pitao Bega ko je bio Rudo Zamboni i šta je krasilo dobrovoljne vatrogasce fabrike gdje se pravi so. Beg je bio važan u dobrovoljnem vatrogastvu Rudnika Kreka koliko je Rudolf bio važan u Fabrici soli. zajedno su bili dobrovoljni vatrogasci, zajedno bili tog vrelog ljetnog dana na gašenju velikog požara u Solani 1968. godine.

Društva dobrovoljnih vatrogasaca su primarnu ulogu imali da djeluju u slučajevima gašenja požara ili u spašavanju kod slučajeva elementarnih nepogoda. Ali dobrovoljni vatrogasci su svojim humanim djelovanjem kreirali poseban socijalni ambijent koji je bio karakterističan za Kreku, radnička naselja, industrijske gradove u periodu intenzivnog oporavka države nakon završetka Drugog svjetskog rata.

Socijalizacija putem dobrovoljnog vatrogastva je postavila vatrogastvo u okvire kulture jednog vremena i ponašanja prvenstveno radničke klase.

Dobrovoljno vatrogasno društvo u Fabrici soli Kreka ili Tuzla omogućilo je uslove da se poboljša društveni ambijent, pa se u društvu formiraju muzičke grupe—sekcije ili orkestri (imena glazba) i dramske sekcije. Vatrogasna društva su bili, zajedno sa sindikalnim organizacijama, organizatori proslava 1. maja, obilježavanja drugih važnih datuma, organizovanja radnih akcija ili odlazaka na kupanje na rijeku Spreću. Tako su se učvršćivale tradicije druženja na proslavama ali i u obiteljskim krugovima.

Poseban značaj za učvršćivanje socijalnih veza među članovima društava bile su vatrogasne vježbe na kojima su učestvovali članovi društava. Vježbe su se održavale u okviru redovnog programa obuka u gašenju požara i djelovanju u slučaju poplava, a dinamika održavanja vježbi je bila različita u različitim periodima djelovanja DVD. Vježbe su se održavale i u povodu značajnih datuma kao što su dan vatrogasaca ili obilježavanje godišnjica djelovanja društava. Za DVD Solana, u vrijeme izrade monografije, nije bilo dostupnih podataka, ali su bili dostupni podaci za DVD Rudnika Kreka koje je radilo vrlo slično kao DVD Solana Kreka-Tuzla. U arhivi za DVD Rudnika Kreka navodi se da je tokom 1930. održavano pet vježbi mjesечно, a tokom 1966. godine održano je 51 vježba.

U periodu do Drugog svjetskog rata članovi DVD su primali nadoknadu po osnovu čina i učešća na vježbama. Rukovodioci društva su primali iznose od 60, 40 i 30 (tadašnjih) dinara po održanoj vježbi, a vatrogasci 25 dinara po održanoj vježbi.

Članstvo u DVD nije bilo formalno, a vrlo često su članovi DVD ili IDVD Solana bili veći broj članove iste obitelji, kao što je to slučaj sa obitelji Zamboni kad su 1960. godine u solanskom društvu bila tri člana Zamboni Rudolf, Ferdo i Hilda (a u IDVD Kreka bio Ferdo Zamboni—brat Rudolfa), ili obitelj Glavaš Drago i sin Zdravko. U DVD Tuzla poznat je Abdulah Šehović čiji članovi obitelji su bili dobrovoljni vatrogasci od osnivanja društava do njihovog prestanka rada.

Obiteljsko okupljanje u "primaćoj" sobi u kući Rude Zamboni, a na zidu slika—dobrovoljni vatrogasci IDVD Solana Kreka 1920-1960. Rudolf Zamboni desno sa kravatom.

Ponos dobrovoljnog vatrogastva je pokazivan na različite načine, a u obitelji Rude Zamboni to je bilo iskazano fotografijom panoa sa slikama dobrovoljnih vatrogasaca sa obilježavanja jubileja rada društva 1920-1960. Uokvirena slika je godinama zauzimala važno mjesto u domu Rude, a vidi se na jednom od obiteljskih okupljanja kod Rude i njegove supruge Micike.

Većina starijih starosjedilaca Prvog sokaka u Miladijama gdje je živo Rudo, pamti njegove odlaske do Solane u svečanoj vatrogasnoj uniformi, punoj ordenja, sa šapkom na glavi i ponekad sa bijelim rukavicama. Djeca su ga pratila niz sokak, zagledala, a vjerujem da ni Rudi nije smetala zaslužena popularnost.

A Rudo je unuku Tihomiru davno nekad poklonio crno-bijelu vatrogasnu razglednicu koju je, ko zna kako, nabavio iz Italije.

Sahrana Drage Đinića

Sahrana Ante Brace Đurđek

Sahrana Franje Glavaša

Socijalizacija i osjećaj zajedništva članova vatrogasnih društava, a tako i obitelji iz kojih potiču članovi vatrogasnih društava, prisutni su u dijeljenju radosti, ali i tužnih momenata. Tradicija dobrovoljnih vatrogasaca je da ispraćaju svoje članove na duga putovanja uz velike počasti koje odaju vatrogasci. U periodu intenzivnog razvoja dobrovoljnog vatrogastva u Tuzli, posebna pažnja se posvećivala zajedništvu vatrogasnih društava Solane i Kreke. Organizovane su zajedničke skupštine, vježbe, sastanci, proslave, prijemi priznanja, pa i sahrane vatrogasaca. Na sahranama su bili prisutne stotine vatrogasaca, bilo kao počasna straža ili pratnja u koloni. Tradicionalno su vatrogasci nosili ordenje pokojnika na jastučiću, nosili vijence i druga obilježja krećući se ispred vozila sa kovčegom. Masovnost učešća i prisutnosti vatrogasaca na tim tužnim skupovima nikog nije ostavljala ravnodušnim. Odavala se počast i priznanje drugovima sa kojima su dijeljene vatrogasne vrline.

Rudolf Zamboni je 1955. godine bio na čelu tužne kolone na sahrani Drage Đinića - potpredsjednika Zemaljskog odbora DVD BiH sa sjedištem u Sarajevu.

Bio je 1955. godine u pogrebnoj koloni vatrogasaca koja je ispratila vatrogasnog podoficira DVD Kreka Ante—Brace Đurđek. Kao i na sahrani Đinića, kolona se kretala od kuće pokojnika, pored Doma Moša Pijade do mjesta ukopa.

Ispratio je i svog prijatelja, jednog od utemeljitelja vatrogastva u Tuzli, Franju Glavaša 1957. godine. Kolona se kretala od kuće pokojnika u Solarskoj koloni, Rudarskom ulicom do mjesta ukopa.

DJELOVANJE DOBROVOLJNIH VATROGASNIH DRUŠTAVA U TUZLI

POGLED U PROŠLOST – DVD U TUZLI

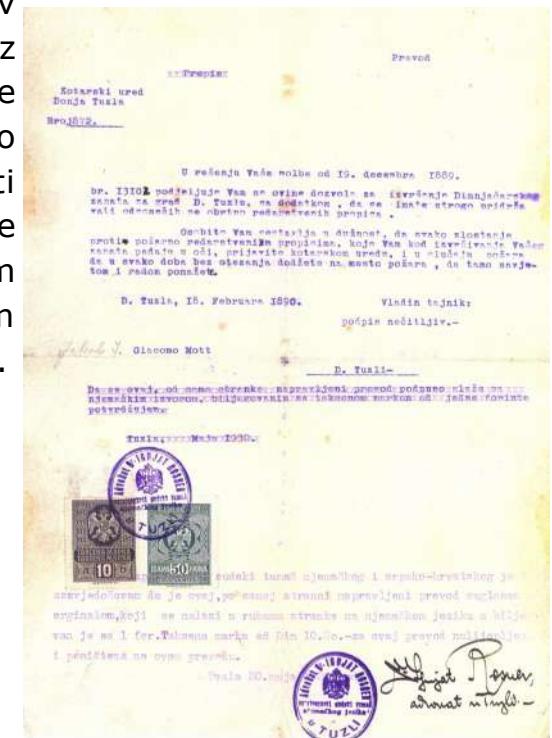
Vatrogasci su u Tuzli, kao i drugim sredinama, svoje djelovanje prvo zasnivali na dobrovoljnem principu, a kasnije i na profesionalnom.

Dobrovoljni vatrogasci su članovi dobrovoljnih vatrogasnih društava ili skupina koje djeluju na dobrovoljnoj osnovi u cilju provođenja vatrogasne djelatnosti, spašavanja u slučajevima prirodnih nepogoda ali i promocije vatrogastva, razvoja i unapređenja zaštite od požara nastalih prirodnim uticajem ili čovjekovom nepažnjom.

Profesionalni vatrogasci su uposlenici profesionalnih vatrogasnih brigada koji djeluju u istom cilju kao i dobrovoljni vatrogasci.

U Tuzli je prva skupina vatrogasaca ozvaničena kao Dobrovoljno vatrogasno društvo u Tuzli 1883. godina. U više pisanih dokumenata navodi se da je vatrogasno društvo u Tuzli imalo aktivnosti od 1880. godine. Vjerovatno je društvo bilo neformalna skupina vatrogasaca sve do zvanične registracije vatrogasnog društva po tadašnjim propisima koji su vladali za vrijeme austro-ugarske uprave u Bosni i Hercegovini.

U vrijeme ranog razvoja vatrogastva u Tuzli, dimnjačari su ujedno bili aktivni vatrogasci što je vidljivo u dokumentu iz 1890. godine koji je dozvola za vršenje dimnjačarske službe—zanata na zahtjev Giacomo (Jakob) Mott iz Tuzle. U Rješenju se navodi da je Mott kao dimnjačar dužan biti prisutan tokom pojave požara i svojim sugestijama i radom pomoći u gašenju požara.

Organizovano djelovanje vatrogasne službe u Tuzli je refleksija potrebe za zaštitom industrijskih, rudarskih, vojnih i administrativnih objekata u vlasništvu države koji su bili okosnica razvoja tuzlanske regije, primarno Kreke i (Donje) Tuzle. Na osnovu naređenja austrougarskih vlasti, svaki općinski ured u Bosni i Hercegovini morao je nabaviti određene vatrogasne uređaje i osigurati određeni broj radnika koji su morali znati rukovati sredstvima za gašenje požara. Evidentirana je nabavka vatrogasnih potrepština tj. jednog vatrogasnog šmrka za Tuzlu još u oktobru 1879. godine. Također je već početkom 1886. godine Solana Simin Han nabavila osnovnu vatrogasnu opremu.

Jakob Mott, dimnjačar i vatrogasac italijanskog porijekla bio je aktivan dobrovoljni vatrogasac od 1896. godine i dobio srebrenu kolajnu što je zabilježeno i na fotografiji Dobrovoljnog vatrogasnog društva D.-Tuzla iz 1906. godine.

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

Slika lijevo—s lijeva prvi red: Večeslav Sova, Vencel Sova, Ivan Jusić, komandir vatrogasnog voda, Haso Hadžiefendić i Jakov Mott. Srednji red: Alojz Šnajder, službenik vatrogasaca, Andrija Stitić i Anto Aščić. Gornji red: Pavo Aščić, Maltra Šuster i Joco Trifković.

Austro-ugarska uprava u Bosni i Hercegovini pridavala je vatrogastvu važnost i značaj, o čemu svjedoče i mnogi zakoni, pravilnici i odredbe kojim je nova vlast regulisala vatrogasnu preventivu i organizaciju vatrogasnih društava i jedinica.

Iako je austro-ugarska uprava imala jasnu strategiju uspostave vatrogasnih službi tj. jedinica i zakonodavni okvir za vatrogasnu djelatnost, proces formiranja i opremanja vatrogasnih jedinica je bio neefikasan i neadekvatno tretiran. Nije evidentirano da je bilo velikih požara u Tuzli tokom austro-ugarske uprave, ali je u to vrijeme formirano dobrovoljno vatrogasno društvo. Dolaskom austro-ugarske uprave u Bosnu i Hercegovinu, došao je veliki broj stranaca iz država tadašnje Austro-ugarske Monarhije koji su uglavnom radili u industriji, administraciji, zanatstvu i trgovini. Među službenicima, stručnjacima i oficirima koji su došli na službu u Tuzlu, bilo je Čeha Nijemaca, Austrijanaca, Mađara, Italijana, Poljaka, Slovenaca ali i Hrvata. Dosedjenici su dolazili iz zemalja i područja u kojima je vatrogastvo bilo dobro razvijeno, upravo dosedjenici bili začetnici osnivanja vatrogasnog društava u Tuzli.

Bez obzira na uspostavljen sistem dobrovoljnog vatrogastva u Tuzli, rezultati neefikasnosti rada su postali vidljivi tek poslije izbjivanja velikog požara u Fabrici špirita Tuzla 1920. godine. Požar u Fabrici špirita je bio

direktna prijetnja značajnim objektima koji su se nalazili u neposrednoj blizini, a to su rudnika uglja - okno Vilma, rudnik-jama uglja na Ircu, električna centrala i Fabrika soli u Kreki. Nakon katastrofalnog požara uprave industrijskih preduzeća i rudnika tadašnje Kraljevine SHS odlučile su da pristupe organiziranoj zaštiti rudničkih objekata i naselja, pa je tada 1920. godine osnovana vatrogasna jedinica "Rudnik uglja" u Kreki, a iste godine i vatrogasna jedinica Fabrike soli u Kreki.

Vatrogasno društvo u Tuzli 1928.

Vatrogasno društvo u Tuzli 1933.

Vatrogasci DVD Tuzle, Kreke i Tvornice špirita na proslavi 50-godišnjice DVD Tuzla, 1933. godine

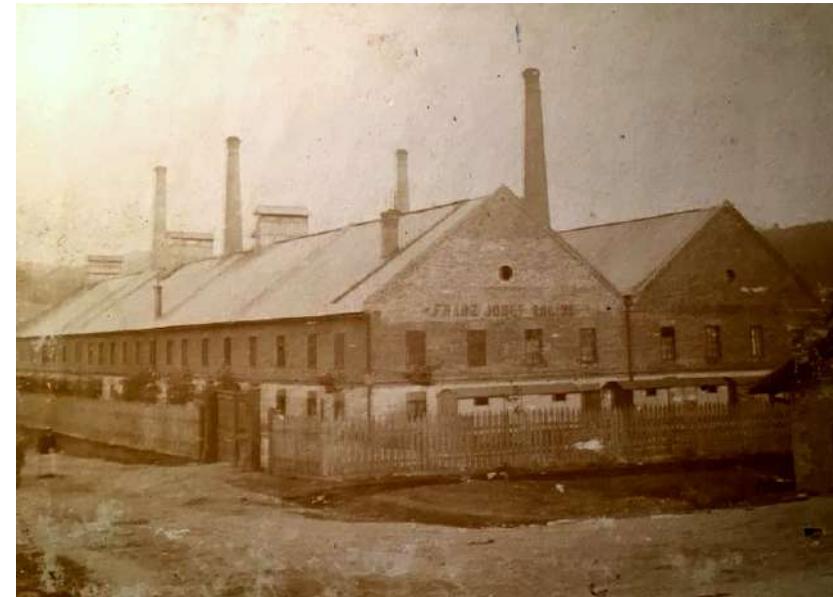
Slika lijevo—u prvom redu slijeva na desno: Jakov Mott, Mika Jošilović, Joco Trifković, Anton Bogner, Alija Hećamović, Johan Mott, Sulejman Mujezinović, ing. Bogdan Đukić, starješina vatrogasnog društva, Lovro Juriša, Ivan Mott, Ferdo Mikolčević, kapelnik orkestra, Mika Stanković, Uroš Milić i Salko Rekić.

Red više: Rudolf Majer, Miloš Tošić, Ivan Purin, Kožarić, Bego Telalović, Karlo Švarc, Ibro Hadžibrišević, Meho Suljagić, Mujo Softić, Lukić, Omer Bojkić, Muhib Ćustendil, Muharem Jogunčić, Zjećir Fazlić, Džemo Hadžić i Ferid Husanović.

Ahmet Arnautović (bio sekretar DVD Tuzla), Ago Mutevelić, Haso Ćustendil, Raif Mukić Švarc, Hasan Srahović, Vladimir Franjić, Antun Jan, slijedi nepoznat, Anto Martinović, Odoriko Močnik, Milan Jovanović, Alija Alibegović, Aljo Bakalović, Džemo Sprečić, Ešo Kunosić i Abduselam Ponjavić.

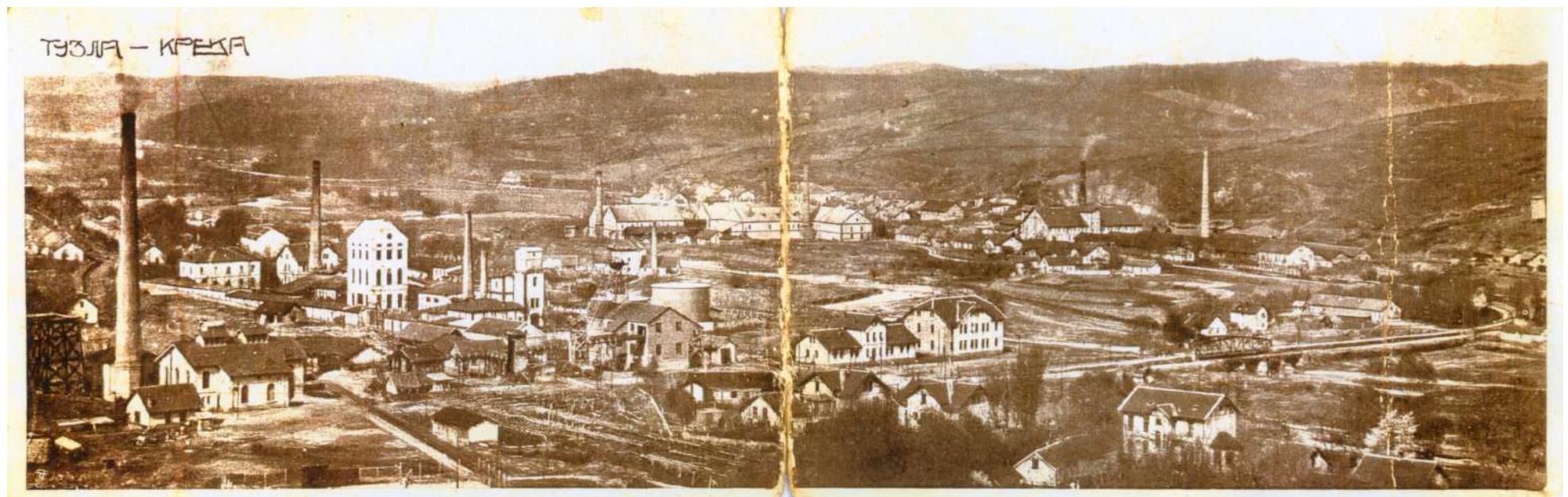
Red više: Džemo Talić, Džemo Mustačević, Muharem Mukić, Franjo Novak, Fehim Talić, Hamdo Čugurović, Jakov Čurić, slijedi nepoznat, Alija Delalić, Ivan Čadek, Suljo Pejković, Pašaga Brković, Fehim Jahić, Hamdo Mešković, Alija Krnjić, Rasim Dobjolić, Cerim Jahić i Hasan Jahić.

Red više: Mustala Bećiragić, slijedi nepoznat, Salko Atiković, slijedi nepoznat, Ibro Bektić, slijedi nepoznat, Osman Odobašić i Bakalović.

Solana u
Simin
Hanu

Pogled na industrijski kompleks u Kreki

Slika uprave Vatrogasnog društva na kojoj su, između ostalih, Bogdan Đukić (sjedi s lijeva drugi) i Jakov—Ivan Mott (stoji zadnji red s lijeva treći) oko 1934.

IDVD FABRIKA SOLI - TUZLA

Industrijsko dobrovoljno vatrogasno društvo Fabrike soli Tuzla osnovano je 1920. godine, a prestalo je sa radom, nezvanično, 1995. godine. Djelovalo je u okviru fabrika soli u Tuzli tj. Kreki i Simin Hanu, i postizalo izuzetne uspjehe u gašenju požara. Prolazilo je kroz različite faze efikasnog djelovanja, a najznačajniji period rada je tridesetogodišnji period nakon 1945. godine. Društvo je prestalo sa radom početkom ratnih dešavanja 1992. godine kada je jedan broj članova angažovan u oružanim snagama BiH, policiji ili je bio u radnoj obavezi u Fabrici soli Tuzla, a jedan broj članova je napustio Tuzlu u aprilu 1992. godine. Vrlo mali broj članovi društva u Solani zamijenili su obavezu dobrovoljnog vatrogasca i radili na obezbjeđenju postrojenja i Fabrike soli Tuzla sve do završetka radnih dešavanja u oktobru 1995. godine. Nakon 1995. godine vatrogasno društvo nije obnovilo rad. Nije se održala zvanična skupština društva radi određivanja prestanka rada, tako da prestanak rada IDVD Fabrike soli Tuzla nikad nije ozvaničen. Prostorije društva koje su se nalazile u krugu fabrike u Tuzli su srušene radi izgradnje magacinskih prostora za potrebe Fabrike soli Tuzla. Arhiva društva je doživjela nepoznatu sudbinu, a prema izjavama članova društva dokumentacija je uništena. Poslednji dobrovoljni vatrogasac koji je još uvijek (2018. godine) zaposlenik Fabrike soli Tuzla je Mirsad Hujdur. Njegovim skorim odlaskom u penziju nestaće članstvo IDVD Fabrike soli Tuzla.

Tekst kompajliran na osnovu publikacije 100 godina vatrogastva u Tuzli, 1983. i Zapisnika sa svečane sjednice vatrogasnih društava Solane Kreka i Rudnika Kreka povodom proslave 40-godišnjice formiranja i rada koja je održana 8.4.1960. godine.

Sa godišnjom proizvodnjom od 189.000 tona soli i 1250 zaposlenih, Fabrika soli Kombinata »Sodaso« jedna je od nosilaca tuzlanske industrije još od svoje izgradnje u Kreki 1891. godine. I Solana u Kreki, kao i ona prva, u Siminu Hanu, koja je bila podignuta još 1885. godine, dobri su dijelom bile građene iz drveta, sa tehnologijom koja se zasnivala na iskuhavanju soli u velikim kazanima loženim ugljem. Vatra je, tako, decenijama (sve do izgradnje moderne industrijske solane) bila stalna i potencijalna opasnost ove fabrike i njenih ljudi.

Ipak, organizovane vatrogasne službe nije bilo sve do 1920. godine, kada je veliki požar u Tvornici špirita u Kreki zaprijetio katastrofalnim posljedicama. Požar u Tvornici špirita bjesnio je pred očima radnika Solane u neposrednom susjedstvu, Jer je ove dvije fabrike dijelila samo rječica Jala. To je bio neposredan povod i razlog da grupa radnika Solane pokrene inicijativu za osnivanje vatrogasne jedinice. Osnivači vatrogastva u Solani bili su: Stjepan Hajster, Franjo Glavaš, Jovan Kopečni, Vaclav Dažbujan, Bogoslav Bartek, Ivan Rajcer, Milan Domuzin, Štefan Verhot i drugi. Uprava Solane prihvatile je ovu inicijativu, osnovana je vatrogasna četa, a za njenog prvog komandira postavljen je Ljudevit Perl. Međutim, on je ovu dužnost obavljao samo nominalno, dok je stvarni komandir čete bio Stjepan Hajster. U Solani Simin Han osnovana je, također, vatrogasna jedinica 7. jula 1929. godine. Do 1955. godine radila je samostalno, a zatim je prestankom rada pogona u Siminu Hanu pripojena jedinici Fabrike soli u Tuzli.

Prva oprema vatrogasaca Solane bila su drvena vatrogasna kola sa konjskom vućom i ručna pumpa koju je opsluživalo šest ljudi. Uprava Solane nije poklanjala dužnu pažnju vatrogasnoj jedinici, oprema nije nabavljana, a vatrogasci su dužnost obavljali u svojim odijelima. U prvih 10 godina rada, vatrogasci su dobili samo po jedno radno odijelo. Ovakav odnos prema vatrogastvu u Solani potrajaće sve do 12.4.1932. godine,

kada Solanu preuzima Uprava državnih monopola iz Beograda. Iste godine, pak, izbija u Solani ogroman požar, koji je za četiri sata uništilo dva kazana sa 232 m^2 površine, kao i obje sušnice za briketiranu so. Pomoć u gašenju su pružile vatrogasne jedinice Tuzla, Fabrika špirita, Rudnik Kreka i Fabrika sode Lukavac sa svojim motornim pumpama i dobrom opremom. Od tog velikog požara nastaje prekretnica u odnosu na vatrogasnu jedinicu. Uprava nabavlja jednu motornu pumpu domaće proizvodnje (Ljubljana) i 500 metara crijeva, tek kasnije pribor i vatrogasne uniforme—nabavljenе 17 godina nakon osnivanja vatrogasne jedinice. Vatrogasna uniforma je koštala više od jednomjesečne plate radnika, a vatrogasci su je nabavljali uzimajući kredit od tadašnje Službeničke zadruge.

Komandiri—činovnici su se mijenjali, pa su dužnosti obavljali ing. Balzar, Vukanović i Markovski, a za svo to vrijeme dužnost komandira je vršio Stjepan Hajster.

Stjepan Hajster

Jedinica se i brojčano i stručno uzdiže. Osnutkom vatrogasne zajednice Drinske banovine 1936. godine u Sarajevu, vatrogasci Solane su među prvima pohađali kurseve iako tadašnja uprava Fabrike soli nije podržavala takva nastojanja vatrogasaca. Prvi kurs, organizovan 1936. godine, za vatrogasnog oficira prvo pohađa i uspješno završava Drago Džinić, a naredne godine i Stjepan Hajster. Tako je vatrogasno društvo Solana dobilo prva dva kvalifikovana vatrogasca. Vremenom je vatrogasna jedinica Solane postala jedna od najboljih u tuzlanskoj regiji, pa su je često pozivali kako u Tuzli, tako i u bližoj i daljoj okolini.

U toku maja 1939. godine komandir jedinice postaje Drago Džinić, koji je bio na tom položaju do aprila 1941. godine. Početkom II svjetskog rata upravu nad fabrikom soli preuzima NDH koja je donijela Rješenje da radnici Solane koji su srpske nacionalnosti ne mogu biti redovni vatrogasci. Ovakav stav tadašnje NDH je bio teško prihvaćen od strane vatrogasaca, a iz jedinice su otišli Vojo Vukanović, Mitar Radojičić, Tešo Tešanović, Mihajlo Nedić, Uroš Milić, Jovo Ilić i Drago Džinić. Vatrogasna jedinice je bila u raslu, ali su vatrogasci sklonili motornu pumpu i drugu opremu na sigurno mjesto u krugu fabrike.

Kao i drugi radnici Solane, koji su se brojno odazvali na poziv KPJ i stupili u redove i otišli u NOB, to su učinili i solarski vatrogasci. Od aktivnih vatrogasaca Solane, u partizanske redove otišli su Mitar Radojičić, Jozo Gardaš,

Andelko Horvatinović, Stjepan Hajster, Rudolf Zamboni, Josip Matauš i Veljko Vuković. Vatrogasci koji su dali svoje živote za slobodu su Mitar Radojčić (nije evidentiran u Spomen-knjizi poginulih tuzlanskih boraca NOR-a i žrtva fašističkog terora 1941-1945. godine), Jozo Gardaš (rođen. 28.9.1900. godine u Derventi, ubijen kao ranjenik u bolnici u Šekovićima sredinom jula 1944. godine) i Andelko Horvatinović (rođen 20.7.1904.godine u Budimpešti, ubijen kao zarobljenik u Bosanskoj Rači septembra 1944. godine). U periodu Drugog svjetskog rata stradali su i vatrogasci Simo Radojčić (1908-1941.), Tešo Tešanović (1894-1941.) i Vojo Vukanović (1890-1941.) koji su 1941. godine uhapšeni, odvedeni u logor Jasenovac i тамо ubijeni.

Odmah po oslobođenju zemlje obnavlja se i vatrogastvo u Solani, djeluje u duhu narodnog vatrogastva, a dužnost komandira preuzima **Rudolf Zamboni**. Jedinica se sređuje, prikuplja ljudstvo i rekvizite, a već 1947. godine dobija novu motornu benzinsku pumpu »Smekal«. Godine 1951. jedinica prerasta u Društvo. Prvi put se bira Upravni odbor, čiji je predsjednik Franjo Glavaš, a ostali članovi su: komandir Rudolf Zamboni, članovi uprave Jovan Kopečni, Kadrija Hajdarhodžić, Alija Priganica, Matija Oršolić, Josip Matauš, Stjepan Baticeli, Milan Sertić i Martin Sivc.

Društvo se povezuje sa vatrogasnim forumima tj. Sreskim savezom DVD Tuzla. Iz Solane je Drago Džinić obavljao

dužnost podpredsjednika Saveza DVD NR BiH i komandant brigade za srez Tuzla. **Rudolf Zamboni** je izabran za člana upravnog odbora Saveza DVD NRBiH, a Franjo Glavaš u upravu Sreskog saveza za srez Tuzla.

Adaptacijom zgrade za jodiranje u krugu Fabrike soli u Kreki, vatrogasno društvo je dobilo svoje prostorije za vatrogasno spremište sa tornjem i velikom učionicom.

Jedno vrijeme Fabrici soli bili su pripojeni i vatrogasci Simina Hana i Tušnja, a za kratko i Tvornice špirita.

U 1952. godini članovi društva prave kompletan vatrogasna kola od raspoloživog materijala, tako da je u to vrijeme jedinica imala tri motorne pumpe, jedan vatrogasni automobil za prevoz ljudstva i opreme, kao i ostale rekvizite. Vatrogasci postižu dobre rezultate na takmičenjima, radi se na uzdizanju stručnog kadra, tako da je 1954. godine jedinica osvojila prvo mjesto u sreskom takmičenju. Uporedo sa redovnim aktivnostima, društvo propagira dobrovoljno vatrogastvo u školama i mjesnim zajednicama. U društvu je osnovana i kasa uzajamne pomoći za slučaj potrebe kod bolesti ili vanrednih troškova koje članovi društva imaju.

Godine 1955. društvo je ostalo bez dugogodišnjeg aktiviste Drage Džinića, a dvije godine kasnije i bez Franje Glavaša, jednog od osnivača društva. Za novog predsjednika društva bira se dotadašnji komandir jedinice Rudolf Zamboni, a za komandira jedinice bira se

vatrogasni oficir Ferdo Zamboni.

U 1959. godini društву Solana Kreka pripojeni su vatrogasci pogona preduzeća Industrija vrenja (nekadašnja Špira). Pripajanjem je povećana odgovornost društva i vatrogasne službe. Da bi se uspješno koordinirao rad spojenih društava, formiran je koordinacioni odbora na čelu sa predsjednikom **Rudolfom Zamboni**, a sekretar je bio Husejin Baralić, dok su članovi odbora bili predsjednici društava i komandiri jedinica.

Društvo se permanentno razvija, 1959. godine nabavljena je nova motorna pumpa kapaciteta 2.300 litara u minuti, a pumpa iz 1932. godine je rashodovana. Dana 21.12.1960. nabavljena su nova vatrogasna kola koja su bila u upotrebi i nakon rasformiranja IDVD Solana Tuzla. U 1960. godini jedinica je imala formaciju vatrogasne službe sa sljedećim kadrom:

Vatrogasnih oficira	3
Vatrogasnih podoficira	8
Ispitanih vatrogasaca	27
Neispitanih vatrogasaca	7
UKUPNO	45

IVD Fabrike soli i njegova vatrogasna jedinica, zajedno sa društvima Kreke, Tuzle i profesionalcima, bilo je desetinama godina glavna vatrogasna snaga tuzlanskog bazena. Učestvovali su u gašenju svih većih požara u bazenu a naravno i u gašenju velikih požara na kazanima Solane 1932. i 1968. godine. Gasili su požare u lukavačkoj Koksari, u Bijeljini, Brčkom, Kladnju, Živinicama, Banovićima, Derventi, Bos. Šamcu i Obrenovcu (poplave), kao i u nekim drugim mjestima.

Vatrogasna jedinica IVD Solane učesnik je na svim takmičenjima na kojima postiže vanredne i zapažene rezultate. Godine 1966. vatrogasci Solane bili su prvaci BiH u kategoriji IDVD, 1967. imali su najbolji plasman među bosanskohercegovačkim vatrogascima na saveznom takmičenju, a bili su, također, više puta prvaci i na sreskim, zonskim i opštinskom takmičenju.

OBILJEŽAVANJE 35 GODINA RADA IDVD SOLANE I RUDNIKA KREKE

Preuzet tekst iz biltena Naše vatrogastvo, I godina, br. 12, Sarajevo, decembar 1955. Izdaje Savez DVD Bosne i Hercegovine

Industrijska dobrovoljna vatrogasna društva Solana i Rudnika Kreka u Tuzli su osnovana 1920. godine, a 1955. godine je obilježeno 35 godina djelovanje ova dva društva zajedničkim proslavama i aktivnostima. **Rudolf Zamboni** i Franjo Glavaš, po položaju u IDVD, su bili nosioci aktivnosti obilježavanja jubileja, a iste godine, dana 1.8.1955. godine, Rudolf je od Vatrogasnog saveza Jugoslavije dobio odlikovanje Vatrogasna zvijezda II stepena.

U okviru obilježavanja jubileja dva vatrogasna kolektiva, prvo su priređene zajedničke javne vatrogasne vježbe kojima su prisustvovali brojni građani Tuzle.

Poslije vatrogasnih vježbi, koje su pokazale spremnost i gotovost vatrogasaca Solane i Rudnika Kreka, u sali Radničkog savjeta, u tada tek otvorenom Radničkom domu (Dom Moša Pijade, danas Bosanski kulturni centar TK), održana je 2.7.1955. zajednička sjedinica oba društva. Pored cijelokupnog članstva društava i delegata drugih vatrogasnih organizacija Tuzlanskog bazena,

Svečanoj sjednici su prisustvovali brojni predstavnici društvenih organizacija, SKJ, narodne vlasti i radnih kolektiva. Svojim prisustvom ovu svečanost uveličali su svojim dolaskom i govorima Pašaga Mandžić, član CK SKJ i Hamdija Sijerčić, načelnik Republičkog Vatrogasnog saveza. Na svečanoj sjednici podneseni su referati o 35-godišnjem djelovanju ovih društava, a nakon referata pohvalne govore se održali Pašaga Mandžić i Hamdija Sijerčić koji je, u ime Vatrogasnog saveza BiH čestitao slavljenicima ovaj jubilej i istakao potrebu omasovljjenja vatrogasnih društava u cilju jačanja vatrogastva uopšte.

Pašaga Mandžić i Hadmija Sijerčić na svečanoj sjednici povodom 35 godina djelovanja IDVD Solana i Rudnika Kreka

Poslije svečano sjednice, ispred spremišta IDVD Rudnika Kreka, izvršena je predaja vatrogasnih zastava. Tom prilikom predstavnici radnih kolektiva Solane i Rudnika Kreka predali su, u ime radnih kolektiva, vatrogasne zastave svojim vatrogasnim društvima.

Predaja vatrogasne zastave

Zatim je načelnik Republičkog vatrogasnog saveza predao ovim društvima Zlatnu medalju za požrtvovanost - najviše vatrogasno odlikovanje naše Republike. Ovom prilikom ovo odlikovanje je dobilo i Dobrovoljno vatrogasno

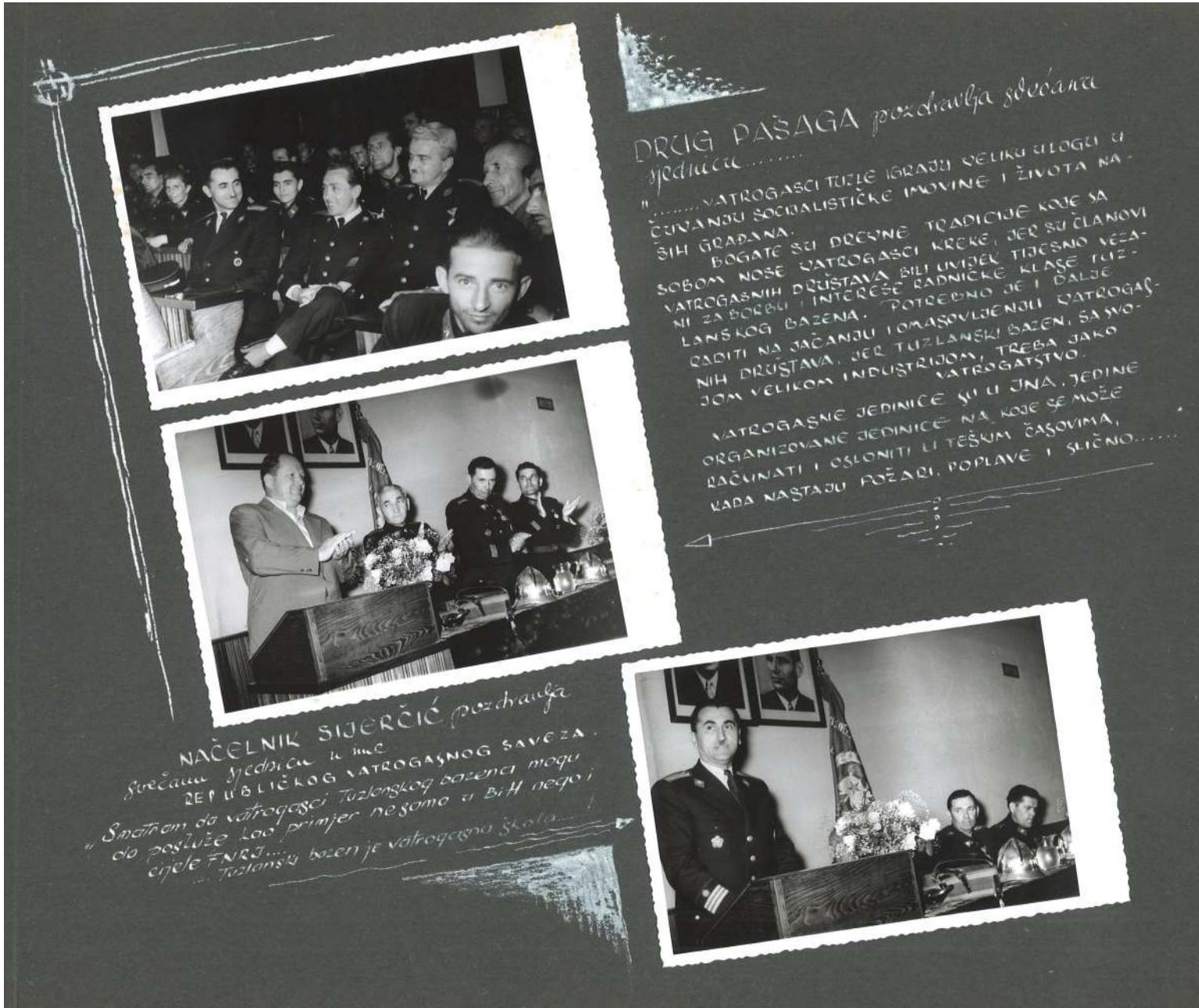
društvo Tuzla. Također je odlikovano i nekoliko najaktivnijih članova dobrovoljnih vatrogasnih društava koja djeluju u Tuzli.

Događanja u okviru jubileja opisao je Franjo Glavaš, jedan od organizatora proslave jubileja, u bilten Naše vatrogastvo br. 12.

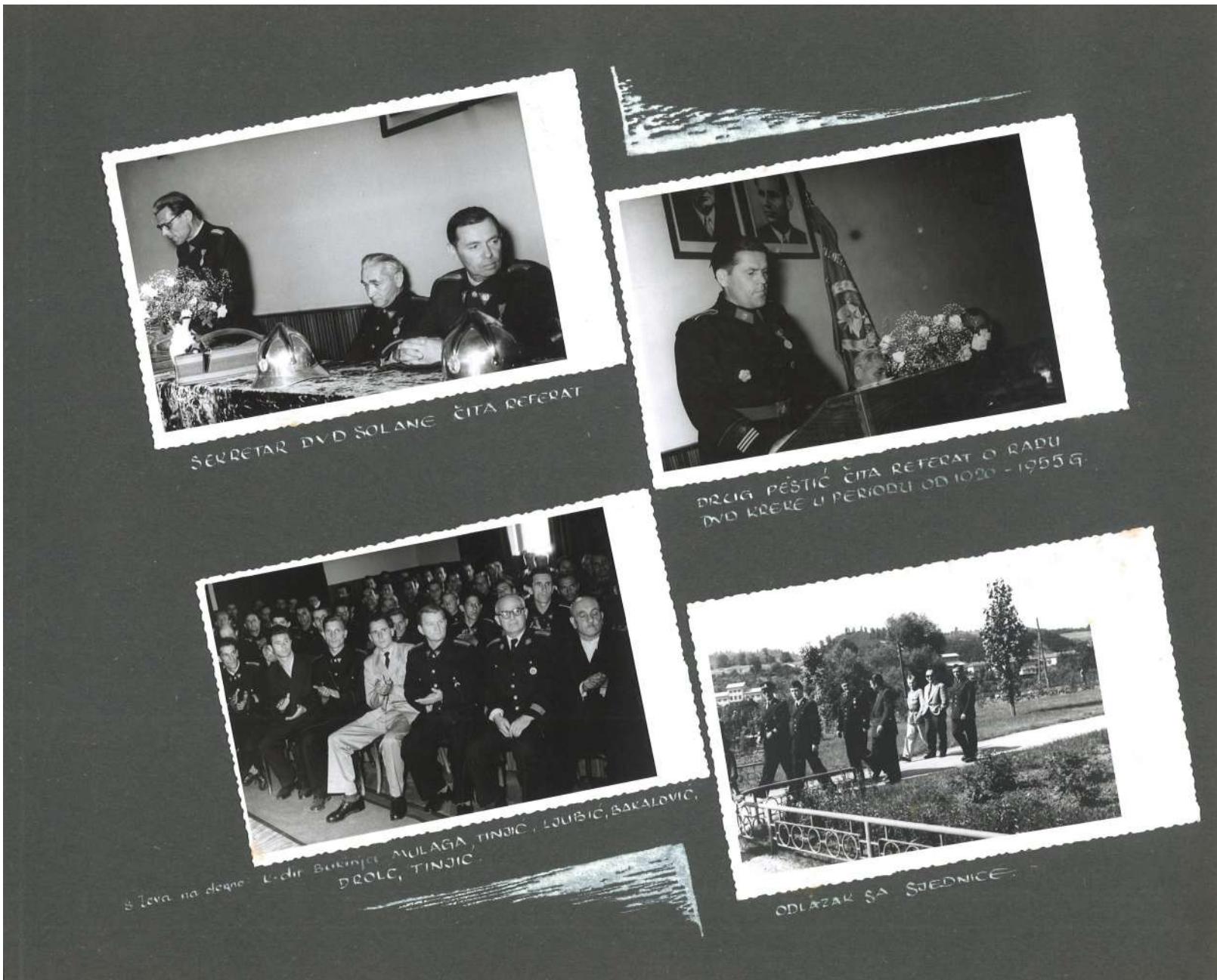
Cjelokupan tok svečanosti prikazan je u foto albumu koji se nalazi u arhivi DVD Tuzla, a fotografije iz albuma su prikazane na narednim stranicama.

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

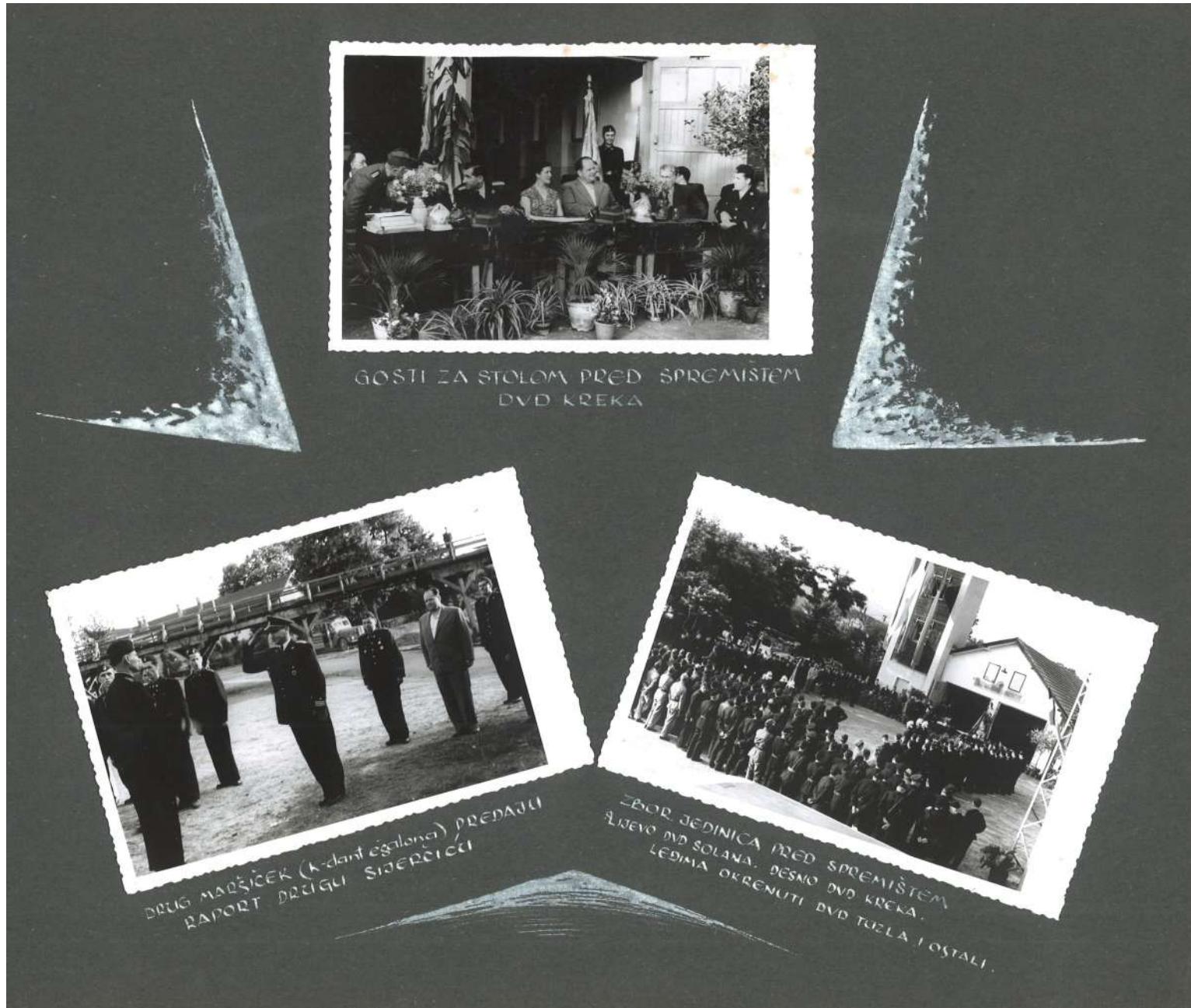

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

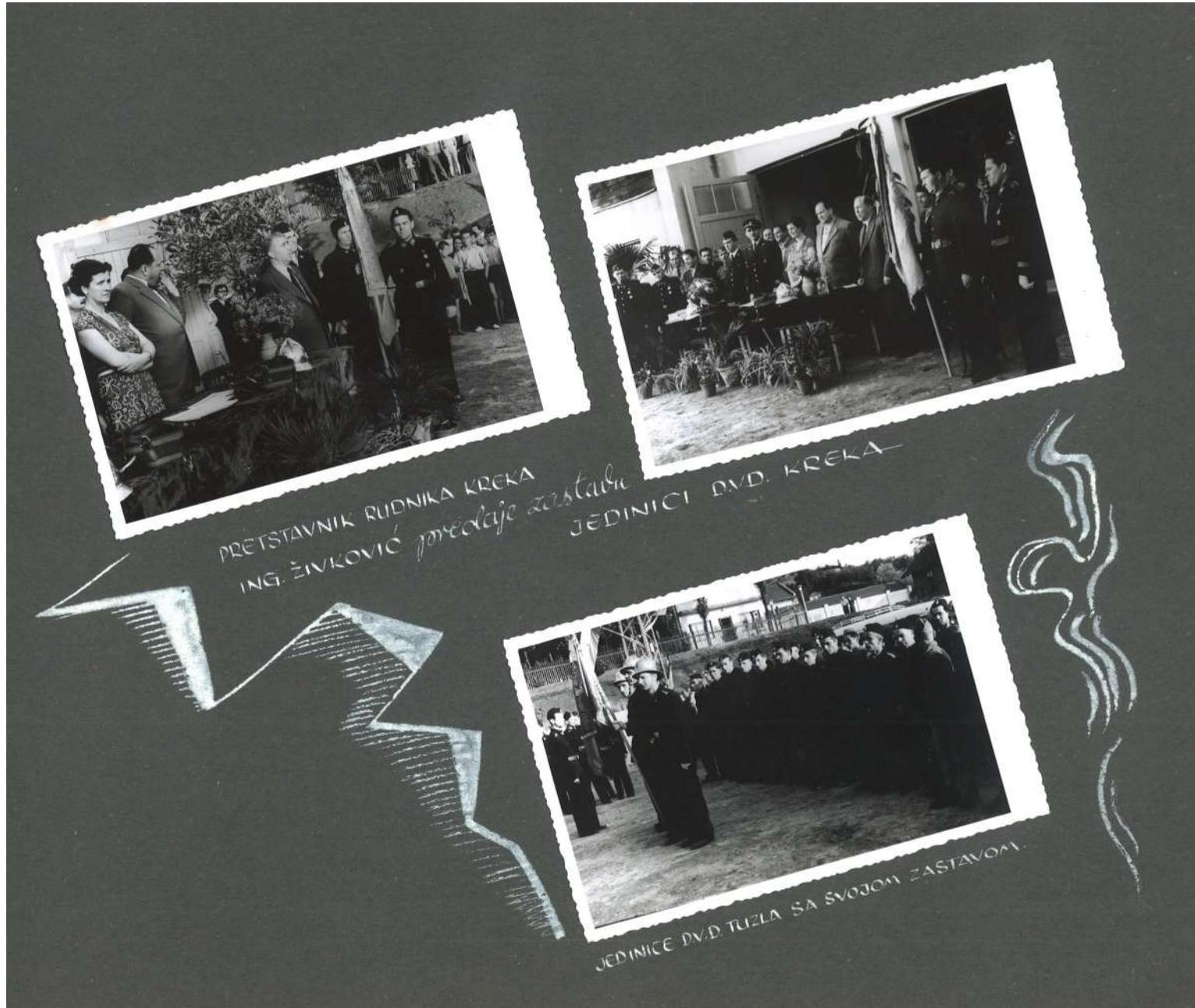
DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

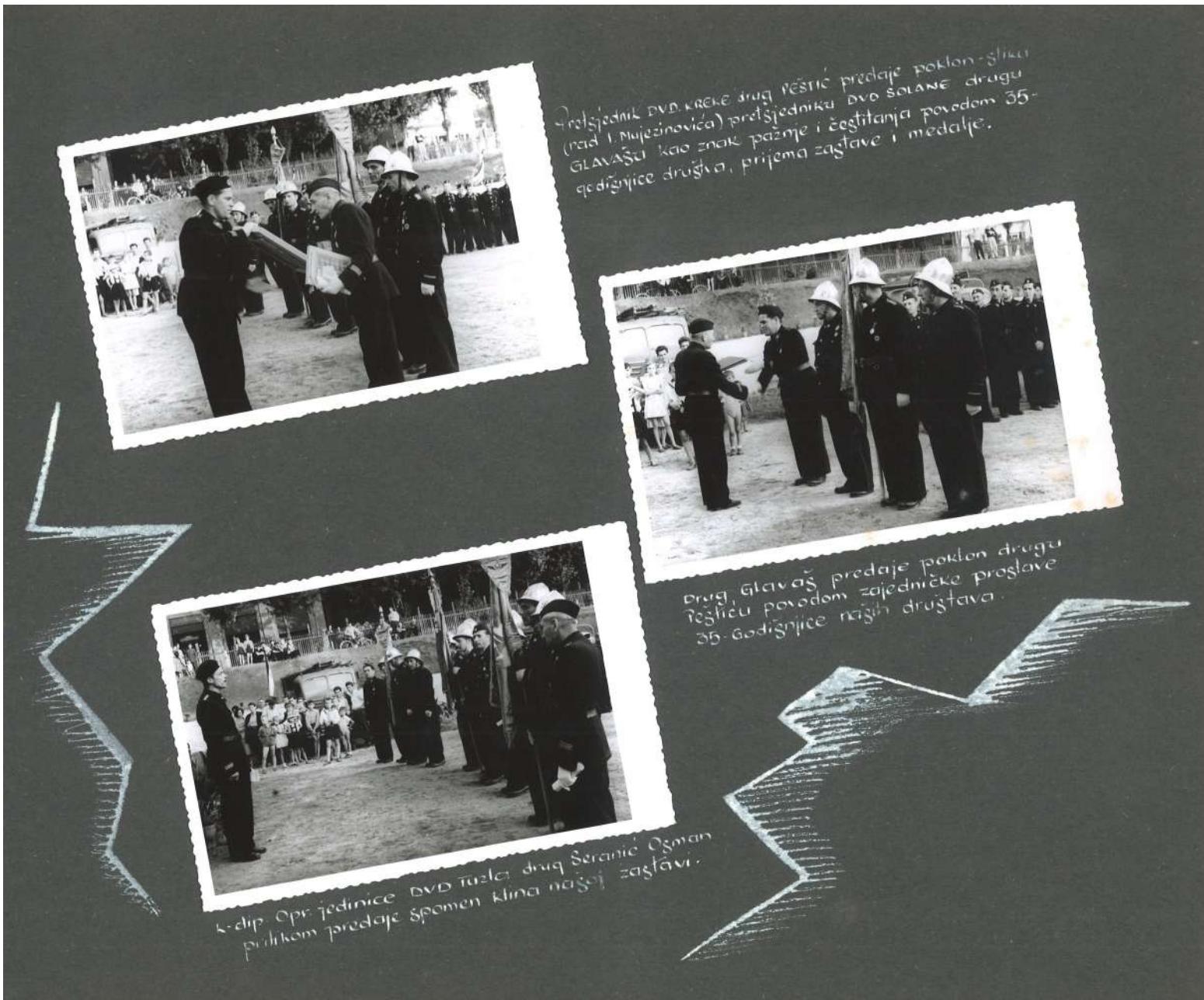

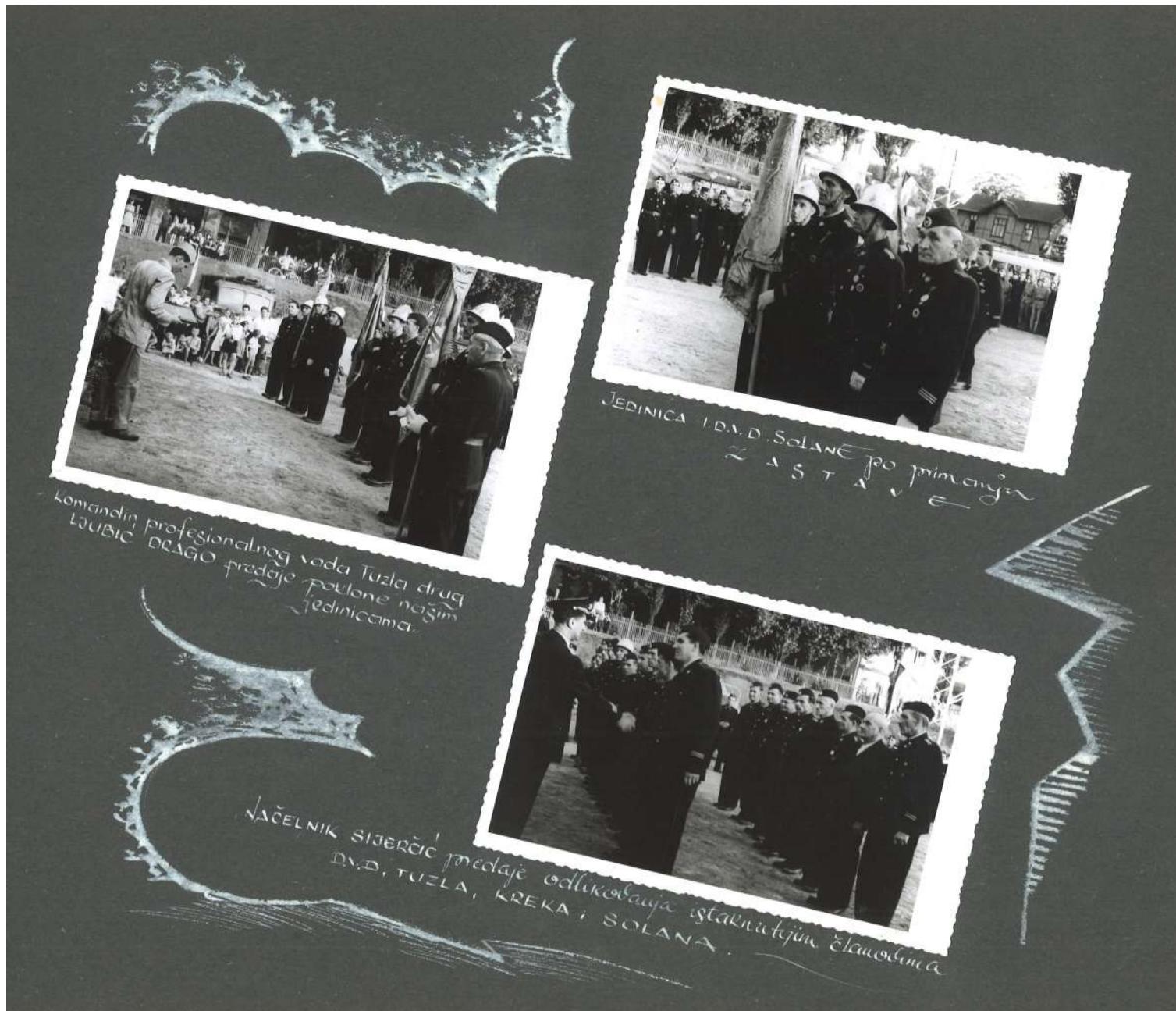

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

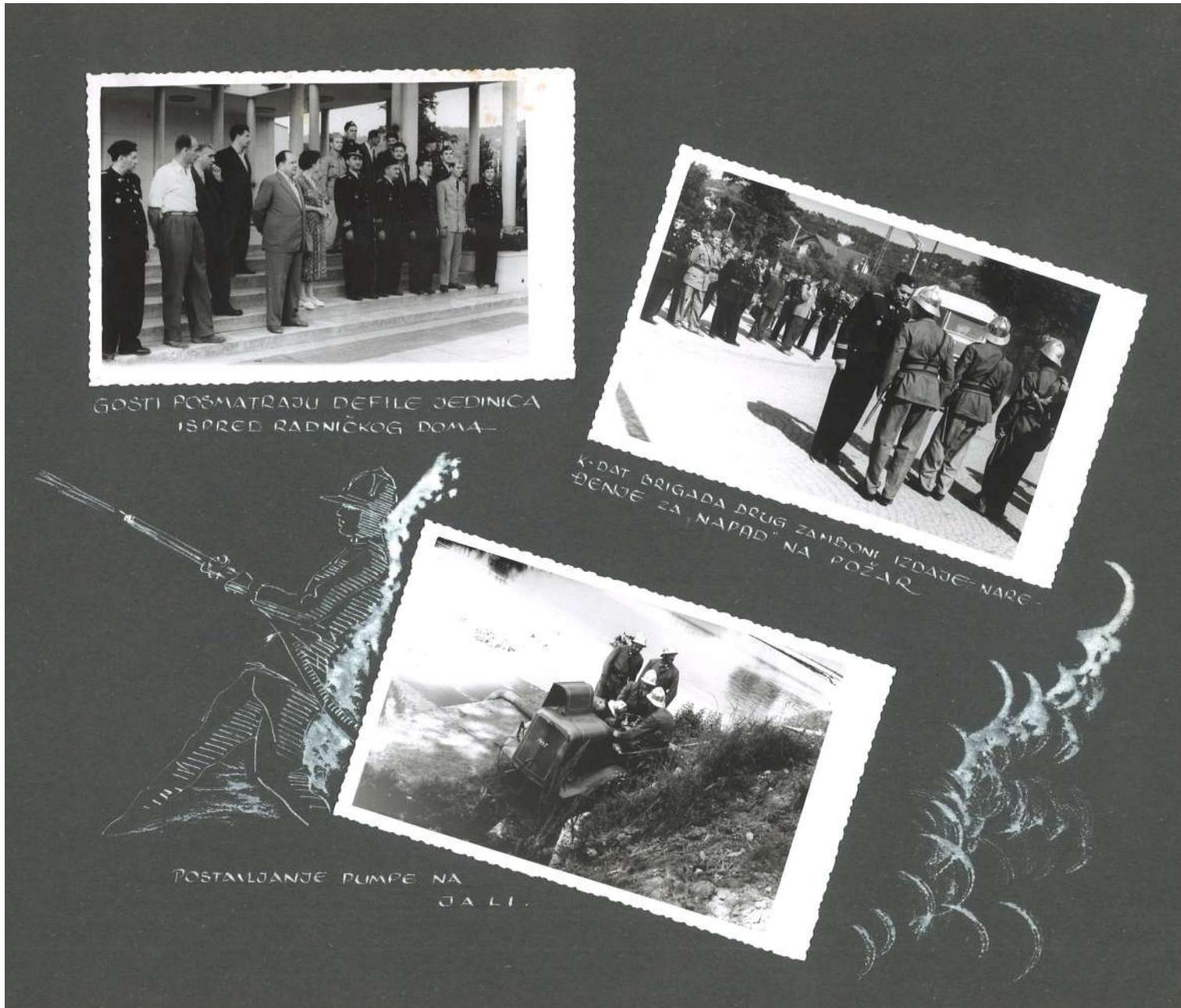

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

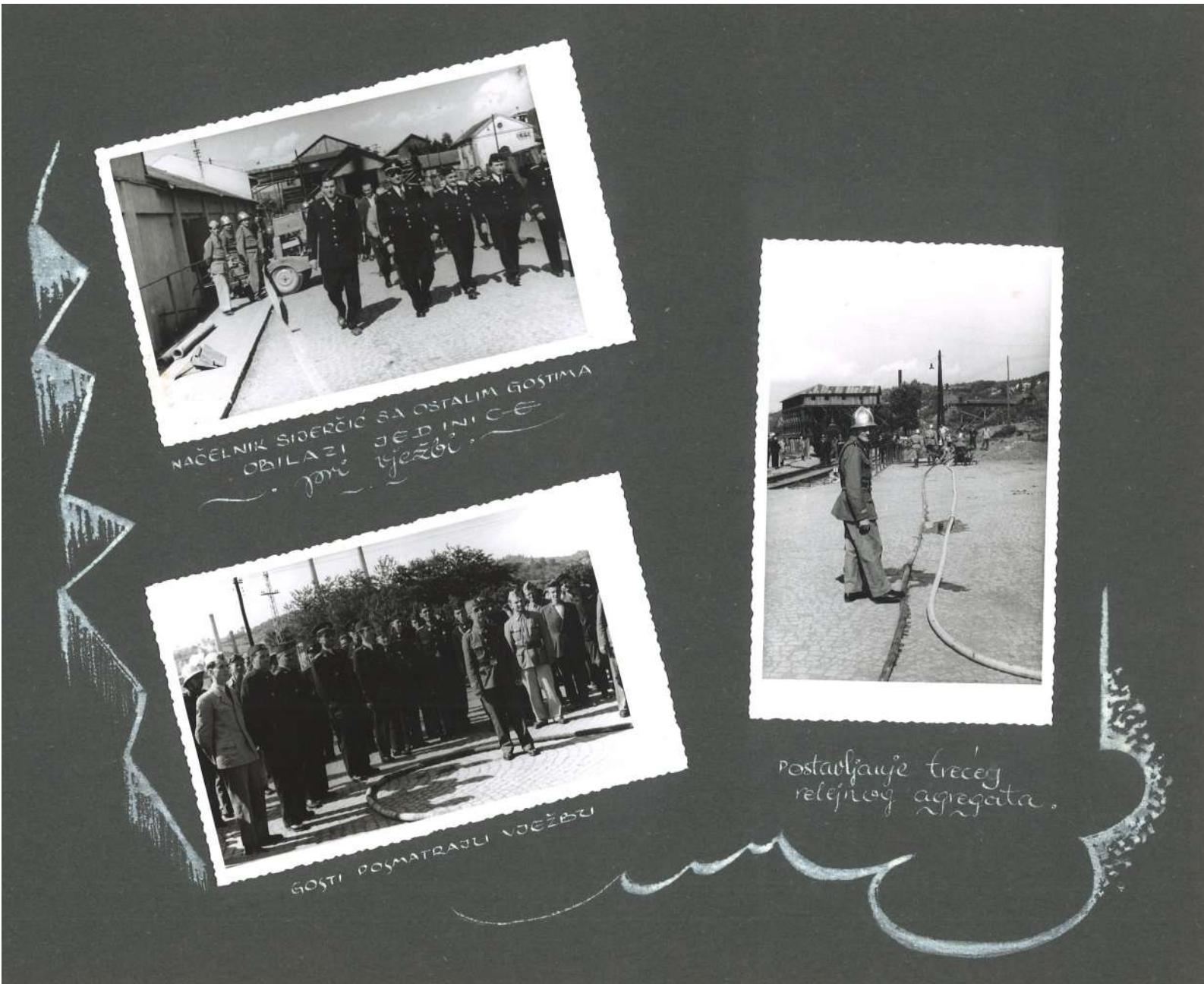

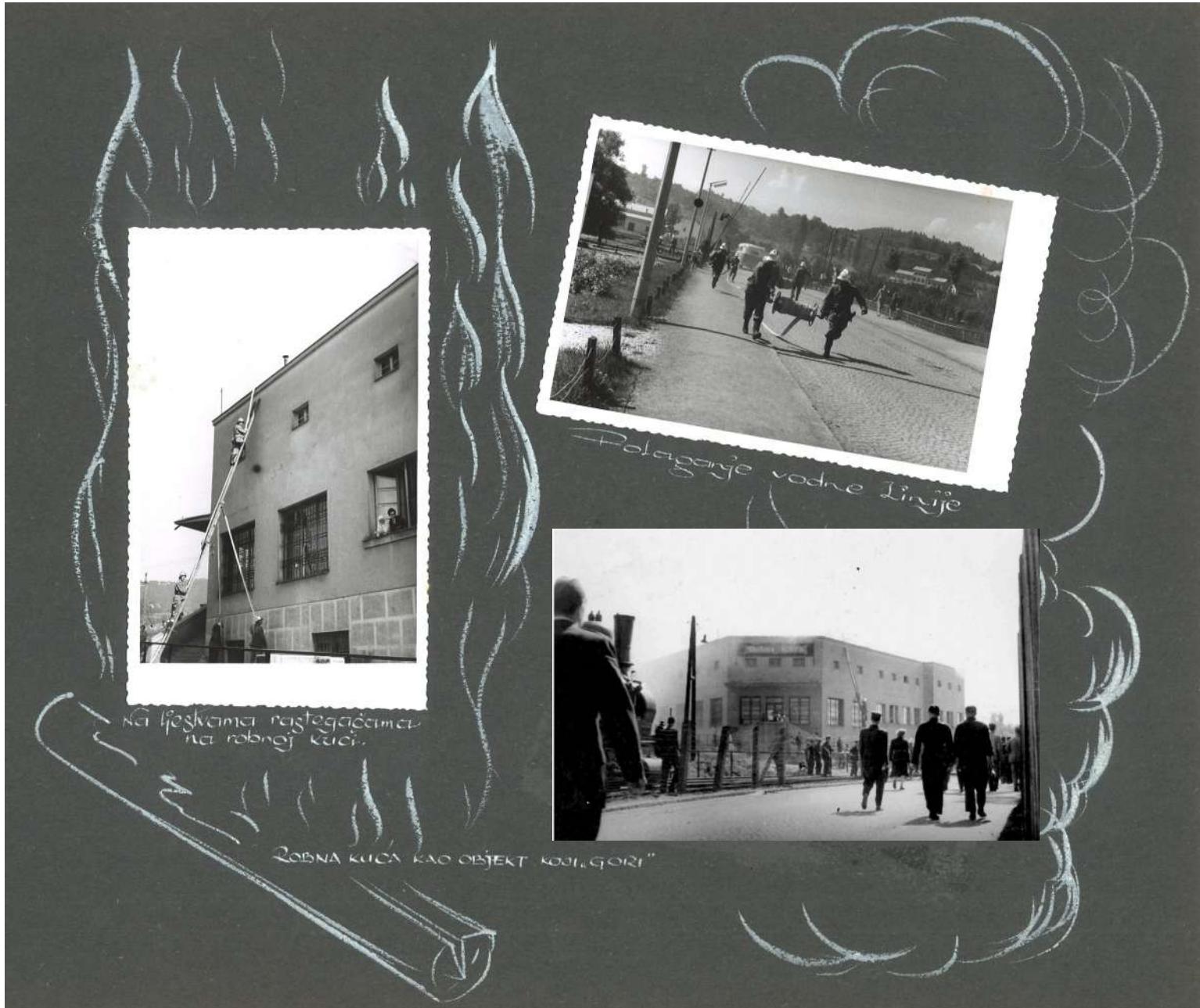

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

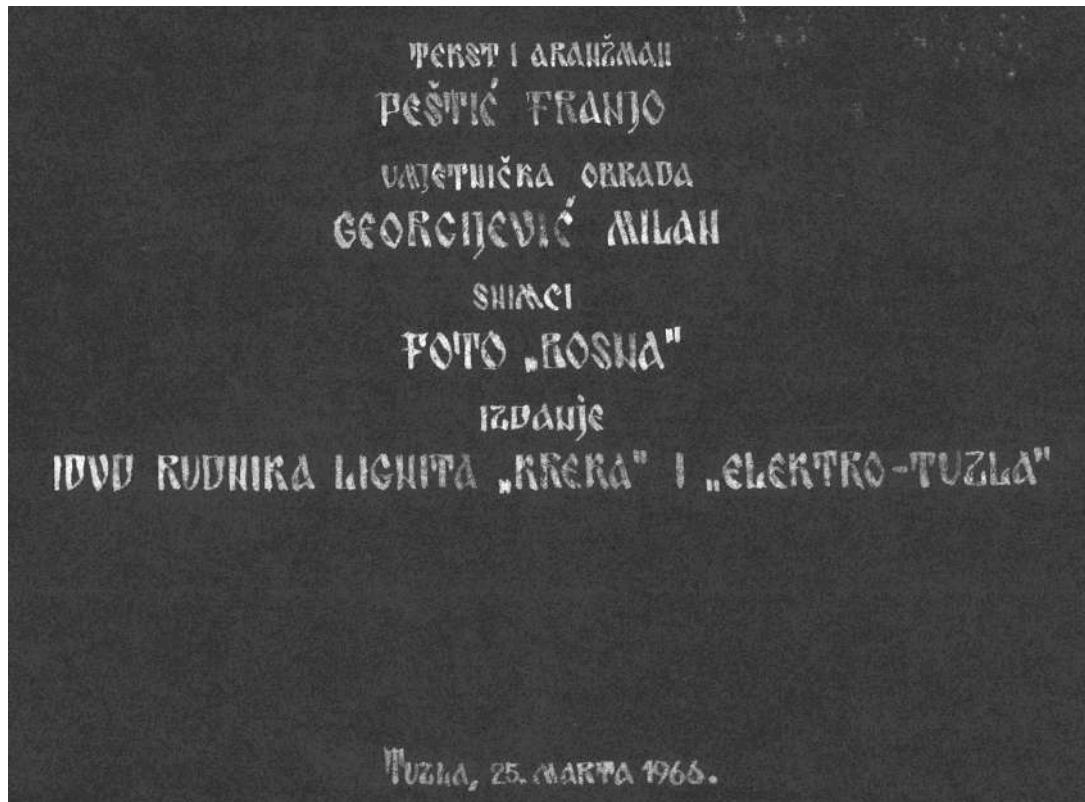

U periodu šezdesetih godina 20. stoljeća u Tuzli su djelovala tri najstarija i najmasovnija vatrogasna društva: DVD Tuzla, IDVD Solana i IDVD Kreka. Ova tri dobrovoljna vatrogasna društva primila su 25. marta 1965. godine visoka državna odlikovanja za zasluge na organizovanju službe zaštite od požara. Svečana podjela priznanja obavljena je u Radničkom domu "Moša Pijade" u Kreki.

Dijelovi ceremonijala su prikazani u foto-dokumentaciji tj. foto albumu koji se nalazi u arhivi DVD Tuzla.

Rudolf Zamboni je, u svojstvu komandanta Sreske vatrogasne brigade predao spomen zastavice Sreskog vatrogasnog saveza Tuzla vatrogasnim društvima DVD Tuzla, IDVD Solana i IDVD Kreka.

Uspomena na prijem visokih državnih odličovanja kojim su - ukazom Predsjednika Republike DRUGA TITO BR. 166 od 28.12.1965. god. - odlikovana tri vatrogasna društva iz Tuzle i to:

Dobrovoljno vatrogasno društvo Tuzla

Orđenom rada sa zlatnom zastavom
Industrijsko dobrovoljno vatrogasno društvo Rudnika „Kreka“ u Tuzli

Orđenom rada sa zlatnim vijencem
Industrijsko dobrovoljno vatrogasno društvo Rudnika soli i solane „Kreka“ u Tuzli

Orđenom rada sa zlatnim vijencem.

Ova visoka odlikovanja uručena su društvima
25. marta 1966. godine na jednoj reprezentativnoj za-
jedničkoj svečanosti u Radničkom domu „Moša Pijade“

Na ovoj svečanosti podijeljena su odlikova-
nja i istaknutim vatrogasnim radnicima i to:

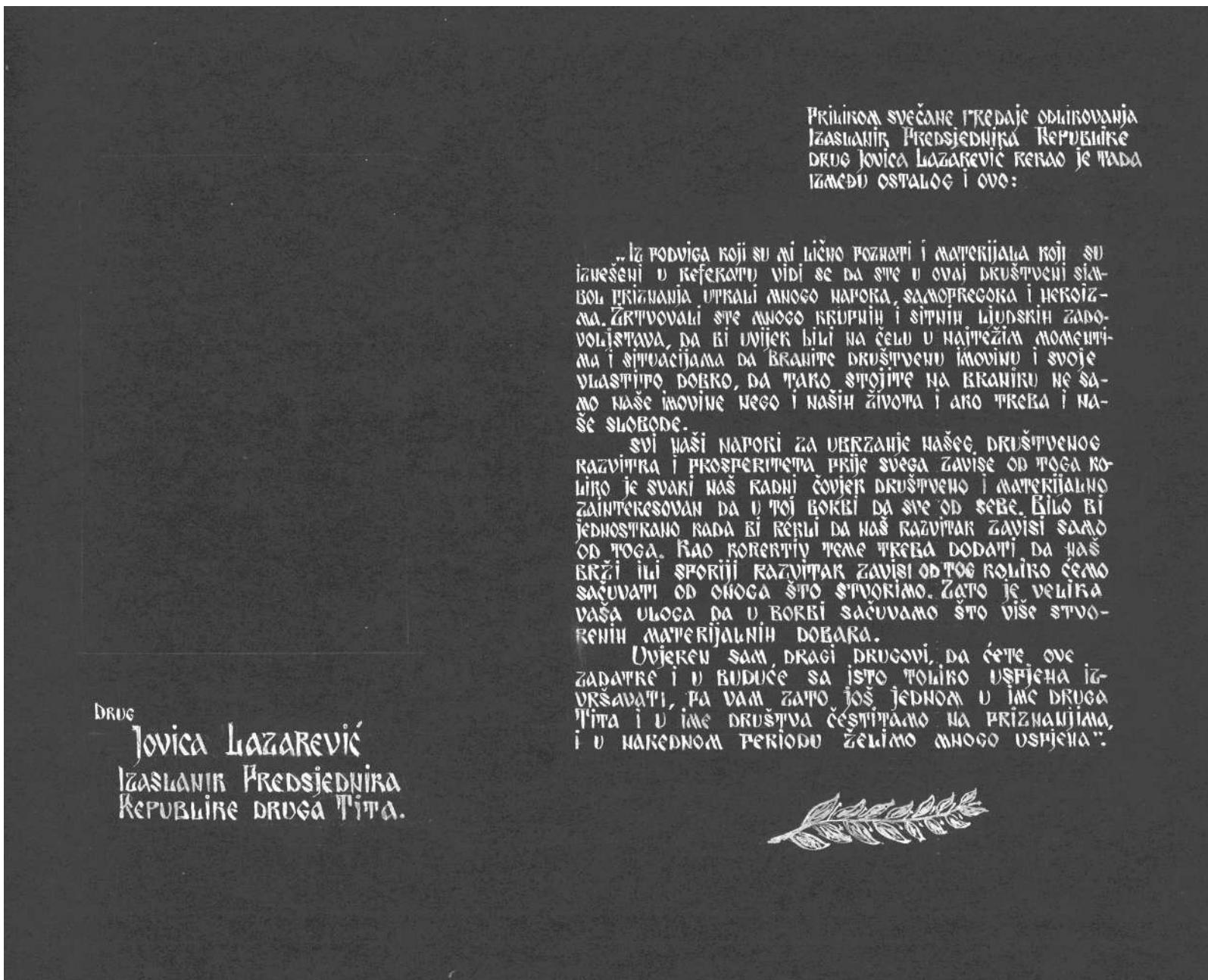
Stučli Oto (viši vatrogasnji oficir) inspek-
tor Škreskog vatrogasnog saveza u Tuzli

Orđenom rada sa zlatnim vijencem,
Šarićodžić Mehmed, predsjednik Škreskog
vatrogasnog saveza u Tuzli.

Orđenom rada sa srebrnim vijencem,
Mitrović Živojin, viši vatrogasnji oficir
Orđenom rada sa srebrnim vijencem.

DRUG TITO

DRUG
Jovica Lazarević
IZASLANIK PREDSEDNIKA
REPUBLIKE DRUGA TITA.

KRATAK OSVRT UZ PREDAJU ODLIKOVANJA

Tri ujedinstvena i najmasovnija vatrogasnja društva u Tuzli primila su na zajedničkoj svečanoj sjednici održanoj u Radničkom domu „Moša Pijade“ u Kreki na dan 25. marta 1966. visoka državna odlikovanja za svoje zasluge na organizovanju službe zaštite od požara.

Podjela ovih odlikovanja bila je jedinstvena vatrogasnja manifestacija, koja je zadovoljila etičku i društvenu stranu ove aktivnosti u bočatom tuzlanskom industrijskom bazenu.

Izvanredna organizacija, sekretarijat, dogadjaj i veoma prijsta atmosfera na ovoj svečanosti, najbolja su prepoznatljiva vatrogasna aktivnosti, što su potvrdili i eminenčni društveni predstavnici koji su prisustvovali ovoj svečanosti.

Svečanoj podjeli odlikovanja prisustvovalo je 150 članova vatrogasnih organizacija, koje su primile odlikovanja, ali i brojni društveno politički radnici.

Posebnu čast ovoj manifestaciji činilo je prisustvo izaslanika predsjednika Republike druga Tita druge Jovice Lazarević predsjednika Sreske skupštine Tuzla, koji je i izvratio podjelu odlikovanja.

Uz ostale članove na ovom skupu bili su prisutni: član CK SKI sekretar skenskog komiteta ŠK u Tuzli, drugi ministar Žabić, sekretar opštinskog komiteta ŠK u Tuzli, drugi Babović Deđa, podpredsjednik opštinske skupštine Tuzla, drugi R. Berbić, načelnik SUP, drugi Banjac, gen. direktor rudnika drugi Miloš Milaković, veterani tuzlanskog vatrogastva starika Kopečni Jovan, predstavnik jugoslovenskog vatrogasnog saveza BiH druge Hajrudin Kabribegović i mnogi drugi.

Poznaje uvodnicu referata, koji je obuhvatio stanje i eksperimentivnu protivožaraku zaštite u tuzlanskom bazenu konstatovano je da je samo pre-

ro ovih društava i profesionalnog vatrogasnog voda u Tuzli u posljednjih 5 godina utrošeno blizu 400 milijuna starih dinara. Tuzla se može ponavljati da već duže vremena nije imala ozbiljnijec požara, što je zasluga i ozbiljnog tretmana protivožarne zaštite u ovim društvima, gradu i radnim organizacijama.

Iz referata se vidi da pr. da je DVD Tuzla osnovano 1883. g. a da je uz plonijsku ulicu na širenju vatrogasne aktivnosti u Istočnoj Bosni ovo društvo još 1904. g. preko u BiH izdalo priručnik T.čv. Vježbovnik za izvođenje vatrogasnih vježbi na našem jeziku.

DVD Rudnika „Kreka“ razvijao se je naralelno s razvojem svog matičnog preduzeća koje posljednjih godina bilježi vanredne rezultate. Ovo društvo ima najbolju strukturu članstva i predstavlja veliku snagu u zaštiti ošvihog bogatstva ovoga bazena industrije i rudarstva.

Vatrogasno društvo Solane je izvanredno uspijeshno društvo, jer se ove godine plasiralo za Republičko vatrogasno takmičenje, a ranije je godina osvajalo prva mjesto u opštinskim takmičenjima.

Pozdravna riječ koju je poslaje predaje odlikovanja održao drugi J. Lazarević izaslanik druga Tita, učinila je vanredni utisak na sve prisutne. Ova vanredna snaga rekao je drugi Jovica - nije samo garantija nešmetajuće kada naše izvanredno hranjive industrije i društvenog bogatstva nego i velika snaga za ona vremena koja ne želimo da dođu, ali koja, ifak nisu isključena.

U ime odlikovanih društava i pojedinaca Zahvalio se drugi Šarićodžić Mehmed, predsjednik vatrogasnog saveza Šresa Tuzla.

Nakon brojnih međusobnih predaja pricodnih uskomena na ovaj veliki i historijski događaj tuzlanskog vatrogastva, ova je svečanost završena uz tricordan program, pjesmu i veselje svih prisutnih.

Bio je to događaj koji će se godinama pamtitи!

POČASNO PREDSEDNIŠTVO: Žilić, Šarić-Hodžić, Hukić, Peštić, Imačović (otvara svečani skup), Rukosić, Milošević, Zamboni.

FOTOJI KOJI PRIKAZUJU
INTERESANTNije DOGAĐAJE SA
SVEČANOSTI PRIGODOM PRE-
DAJE ODlikovanja DRUŠTVIMA
I POJEDINCIMA KAO I PREDAJE
DIPLOMA I PRIGODNIH POKLO-
NA.

DRUGI MAŠO ŽILIĆ PREDSTAVNIK DPD TUZLA ČITVA
ZAJEDNIČKI REFERAT

IZASLANIK PREDSEDNIKA REPUBLIKE DRUGI JOVICA
LAZAREVIĆ PODRKLJJA ODLIKOVANA VATROGASNA
DRUŠTVA I POJEDINCE HEROSKEDNO PRIJE PREDAJE
ODLIKOVANJA

ODAVANJE POČASTI PALIM VATROGASCIMA U
RATU I VAMRJIM POSLIJE RATA.
na sluči: ŠTUKLJ, GLAVAŠ, RADO, ČAHIĆ, ĐA-
MBIĆ, LAZAREVIĆ, MILAKOVIĆ, BABOVIĆ, ŠA-
BIĆ, KREŠIĆ

ZASTAVE IDVD Solane, IDVD „KREKA“
i DVD Tuzla postrojene za prijem
odlikovanja.

Izaslanik Predsjednika Republike
Jovica Lazarević stavlja odlikovanja na zastave:

DBVD Solane

DBVD „Kreka“

DBVD Tuzla

Ofštri počled na salu za vrijeme čitanja referata.

Dio gostiju i članova za vrijeme predaje odlikovanja s lijeva na desno:
Zamboni, Ljubić, Šehanović, Kopečni,
Palavrić, Pukadić, Bakalović, inž.
Čučun.

Poštovani zastavnici sa zastavama će
raju na početak svečanosti.

1DVD Solane - Tuzla

DRUG ZAMBONI RUDO, KOMANDANT
SRESKE VATROGASNE BRIGADE PREDAJE
SPOMEN ZASTAVICE SRESKOG VATROGAS-
NOG SAVEZA TUZLA DRUŠTVIMA:

DVD Tuzla

1DVD Rudnika lignita „Kreka“

Izaslanik Predsjednika Republike
DRUGI Jovica Lazarević predaje visoka
odlikovanja drugovima: O. Stuhliju,
M. Šarićodžiću i Z. Mitroviću.

DRUGI Jovica predaje odlikovanja drugo-
vima Mirko Živojiju i Šarićodžić
Mehmedu predsjedniku vatrogasnog
savjeta sreza Tušla.

PREDSEDNIK SVS DRUG SARIHODŽIĆ MEHMED ZAHVALJUJE SE IZASLANIKU
DRUGA TITA U IME ODLIKOVANIH DRUŠTAVA I VATROGASACA

PREDSEDNIK IDVD SOLANE DRUG MILOŠEVIĆ
VOJO ČITA POZDRAVNU DEPEŠU PREDSEDNIKU
REPUBLIKE DRUGU TITU

PREDSEDNIK IDVD „KREKA“ DRUG PEŠTIĆ FRANO
ČITA POZDRAVNO PISMO DRUCA RAŠACE MAUDŽIĆA.

DIO GOSTIJA ZA VRIJEĆE PREDAJE
ODLIKOVANJA:

Krešić Anto, sekretar Rudničkog
komiteta SKJ.

Šabić Mustafa, sekretar skrskog
komiteta SKJ - Tuzla.

Babović Sead, sekretar Opštins-
kog komiteta SKJ - Tuzla.

Milaković Miloš, glavni direktor
Rudnika Lichita „Kreka“ u Tuzli.

Lazarević Jovica, predsjednik skup-
štine sreza Tuzla.

Smajić Ramo, direktor Rudnika
Bukinje

Džambić Mehmedalija, podpredsjed-
nik skupštine sreza Tuzla.

Drođuljić Ladišlav, tehnički direk-
tor Rudnika Lichita „Kreka“.

Stojisavljević Svetozar, finansijski di-
rektor Rudnika Lichita „Kreka“.

Banjac Dmitar, načelnik SUP-a
Tuzla.

PREDSTAVNIK PVV DRUG Ismet
Hukmanović predaje predstav-
niku DVD Tuzla drugu kavgić
Džemalu prigodan poklon.

KOMANDIR DVD FSL DRUG Po-
radić Stevo predaje prigodan
dar predstavniku DVD-e Tuzla
drugu Jocunčiću Ševkiji.

PREDSTAVNIK VATROGASHOG SAVEZA OPŠTINE TUZLA
ING. ČUČUN MILIVOJE PREDAJE ...

... PREDSTAVNIKU DVB TUZLA DRUGU
OLJAČI MILJANU DIPLOMU

... PRIGODAN POKLON PREDSTAVNIKU
DVB „KREKA“ DRUGU LAMBERT IVANU

Kom. jed. IDVD Rudnika Lambert
Ivan prima od predstavnika DVD
Tuzla druga Šehanović Abdula-
ha prigodan poklon.

Predstavnik PUV drug Murkanović
Ismet predaje predstavniku IDVD
„Kreka“ drugu Babić Mlađenu pri-
godan poklon

PREDSTAVNIK IDVD FABRIKE SODE LUKAVAC DRUG RUDOLF FORADIĆ ŠTEVO PREDAJE PREDSTAVNIKU IDVD „KREKA“ DRUGU GRBIĆ JUSI DIPLOMU.

PREDSTAVNIK IDVD SOLANE DRUG GLAVAŠ DRAGO PREDAJE PREDSTAVNIKU IDVD „KREKA“ DRUGU MARŠIČEK FRICU ŠPOMEN PLAKETU.

PREDSTAVNIK IDVD „KREKA“ DRUG LJUBIĆ
DRAGO PREDAJE SPOMEN PLAČETU PRED-
STAVNIKU IDVD SOLANE DRUGU FERDI
ZAMBONI.

PREDSTAVNIK IDVD „KREKA“ DRUG
LJUBIĆ DRAGO PREDAJE SPOMEN PLA-
CETU PREDSTAVNIKU DVD TUZLA.

Predstavnik DVD Tuzla druc Šehanović predaje plaketu predstavniku
IDVD Solane drugu Glavaš
Ždравку

Predstavnik Opšt. vatrogasnog
saveza Ing Šučun Milivoje
predaje diplomu predstavniku IDVD Solane drugu Ferdi Žamboni

DRUG ISMET PREDAJE PREDSTAVNIKU IDVD
SOLANE DRUGU ZAMBONI FERDI (komandiru
jedinice) PRIGODAN PORLON.

Pofadić Stevo predaje predstavniku
IDVD Solane prigodnu diplomu.

Vatrogasci pogona u stazi Hiru, 1953. godine

*Članovi IDVD Fabrike
soli Tuzla u različitim
vremenskim periodima*

„Profesionalni vatrogasci VOD SO-8 Tuzla“
TEKOM IDVD HUŠTINA SOLI I SOLAK TULJA, POTOVOM PRIMJERA
ZAKLJUČUO CELELCVANJA ORDINA RADA GA ZLATNIM VJEĆNICOM.
TULJA, 25. mart 1960. god.

Članovi IDVD Solana 1970.

Članovi IDVD Solana 1985.

Takmičarska ekipa IDVD Solana Tuzla—sjede s lijeva Sadik Hodžić, Osman Požegić, Mirsad Hujdru, Mehmed Šabaškić, Džemal Softić, Dževad Ibrakić, stoje s lijeva Rifat Hrapić, Suljo Delić, Mirhat Okanović, Sead Muminović i Sreto Prodanović

Članovi IDVD—čuće s lijeva Vahid Osmančević, Fikret Zonić, Muhamed Barčić, Zijad Mešanović, sjede s lijeva Peran Tomić, Nikola Tanić, Ferdo Zamboni i Muharem Jusufović

ŽIVOTNI PUT DOBROVOLJNOG VATROGASCA

Rudolf Rudo Zamboni je rođen 8.4.1903. godine u Vranduku, a umro je 15.1.1980. godine u Tuzli. Rudolf je potomak majke Fiorenze Zamboni rođena Dona i oca Amadea Zamboni koji su iz Italije došli prvo u regiju Zenice, a onda se 1911. godine nastanili u Tuzli gdje su ostali do kraja života.

Obitelji Zamboni koje žive na području Bosne i Hercegovine potiču iz mjesta Brez u provinciji Trento, Italija. Brez u dolini Valle di Non, je malo mjesto na sjeveru Italije u regiji Trentino-Alto Adige (ili Južni Tirol), iz koga su u Bosnu krenuli prvi preci obitelji Zamboni još krajem 18. stoljeća. Obitelj Zamboni krenula je iz živopisnog planinskog mjesta Brez u kojem danas živi oko 800 stanovnika, a od Trenta je udaljen 40 km.

Giovanni-Ivan Battista Zamboni, rođen 31.7.1841. godine u Brezu, prvi je doseljenik obitelji Zamboni koji je došao u Bosnu 1880. godine. U Italiji je bio bačvar - pravio bačve. Vjenčao se sa **Mariom Springhetti** 10.2.1872. godine u Cavareno. Došao je u Bosnu 1880. godine u Žepče i radio na željeznici tj. izgradnji pruge Bosanski Brod-Sarajevo. Izvori navode da je umro 29.1.1922. ili 1928. godine u Nemili kod Zenice. Nije registrovan u knjizi umrlih u Brezu. Takođe nema pouzdanih informacija kad je i gdje rođena njegova supruga Maria Springhetti, a neki izvori navode 1850. godinu rođenja, a 27.5.1910. godine kao datum smrti. Giovanni-Ivan Battista Zamboni i Mariom Springhetti imali su nekoliko potomaka, a njihov najstariji sin Amadio je nosilac obiteljske loze Zamboni čiji članovi žive u Tuzli, Boljaniću, Maglaju, Novom Sadu, Kraljevu, Zagrebu, u Italiji, Njemačkoj i SAD.

Amadio Zamboni je rođen 23.4.1874. godine u Brezu, Traversara, u blizini Trenta. Umro je 23.9.1941. u Tuzli, u svojoj kući u Nikešićima - naselju na putu od Tuzle prema Husinu od kraće bolesti. S obzirom na jezičku različitost izgovaranja i pisanja italijanskih imena, u dokumentima se pojavljuju različita imena tj. varijacije imena (Amadeo, Amadio, Amadeli, Amadej).

Iz Italije je migrirao u Bosnu zajedno sa bratom Giacomo, krajem 18. stoljeća. U Bosni je od 1892. bio i njihov otac Giovanni Battista zajedno sa bratom Pietro. Godine 1899. vratio se u Italiju da bi ubrzo ponovo doputovao u Bosnu zajedno sa budućom suprugom Fiorenza Donna. Vjenčao se 7.2.1900. godine u Brez sa Donà Fiorenza. U knjizi vjenčanih vol. VII (1884-1919) parohije Brez piše da su Amadio i Fiorenza vjenčani u Žepcu 7.2.1900. godine.

Fiorenza Zamboni, rođena Donà (9.6.1878. u Mulin di Brez - Tirol), kćer Antonia i Bona Moshen, bila je domaćica i teško radila da bi prehranili brojnu obitelj. Slabo je govorila lokalni jezik, a najviše je učila jezik u komunikaciji sa komšijama. Umrla je od moždanog udara 13.8.1956. u kući u Nikešićima.

U pomen Fiorenzi na spomeniku na groblju u Brezu uklesano je njeno ime Fiorentina, godina rođenja 1876. i godina smrti 1955 (pogrešno napisane godine).

Fiorenza i Amadeo Zamboni fotografisani u Zenici 1917. godine, a desno slike iz vremena kad su formirane sve obitelji Zamboni u Tuzli

Amadeo je po dolasku u Bosnu bio radnik u vođenju i nadzoru radova na željeznici uključujući i izradu tunela Vranduk. Radio je na pruzi između Zenice i Doboja, tako da su većina njegove djece rođeno "uz prugu" - u Nemili i u Vranduku.

Kad je došao u Tuzlu, Amadio je radio na željeznici u Bukinju i na pruzi Dobojsko-Sarajevo i Dobojsko-Tuzla.

Godine 1911, završetkom radova na željeznici i tražeći posao, dolazi sa obitelji u Tuzlu i tu ostaju do smrti.

Amadeo i Fiorenza su imali ukupno šestoro djece. Po starini, u obitelji Fiorenze i Amadea Zamboni rođeni su:

- Angelo Zamboni (18.10.1900. - 6.2.1901.)
- Josip Zamboni (24.10.1901.-30.11.1943.)
- **Rudolf Zamboni** (8.4.1903.-15.1.1980.)
- Ferdinand Zamboni (7.9.1905.-14.10.1982.)
- Ana Zamboni, udata Josić (10.6.1907.-8.3.1977.)
- Albina Zamboni, udata Jurišević (10.1.1910.-6.2.1984.)

Amdio Zamboni i Fiorenza Donna su roditelji Rudolfa Zamboni, a Rudolf Zamboni je otac Antonije Zamboni udato Knežiček koja ima sinove Željku i Tihomira Knežiček iz Tuzle.

Jedina fotografija na kojoj su svi članovi obitelji Zamboni slikani kao djeca, Rudolf stoji u sredini

RUDOLF ZAMBONI je drugi sin Amadea i Fiorenze, rođen u Vranduku 4.8.1903. a umro u Tuzli, 15.1.1980. Rudolf je imao nadimak Rudo, a oženio je Mariju Matijašec (rođena 30.12.1914. u Simin Hanu, Tuzla) dana 2.2.1926. godine u Tuzli.

Pokrajina: Bošna Br.		KRSTNI LIST (TESTIMONIUM BAPTISMI)			Ustroj: [Signature]		
(Provincia: Bosna)					predmet:		
(Nad-)Biskupija: vrhbosanska					čas:		
(Arch-)Dioceza:					zapisnik:		
Podpisani ovim svjedoči, da je u matici kršćenih župe sv. Vlješevske slijedeće našao i na pravelnji zahtjev točno ovajmo prepisano.							
slijeđe našao i na pravelnji zahtjev točno ovajmo prepisano.							
in (Infrascriptus praesentibus fidem facio et recognoscere: quod inspectu Matricula Baptizatorum Parochiae S.							
signanter Tomo pag. sequentia reperem, id ac legitimam requisitionem istuc fidejdigne transstulerim).							
Broj tokućih Koris (Ime, prezime)	Mjesto, godina, mjesec, dan — (Lieu, annus, monat, dies)	Kršćenik (Baptisati)	Roditelji mu (Parentum)	Ime, prezime, vjera i stalište njegovih kakve	Ime, prezime, vjera i stalište njegovih kakve	Opažke (Observationes)	
		Ime mu (nomen)	je li zakonit ili nezakonit? (legitimus vel illegitimus?)	Ime, prezime, stalište njihovih (nomen, cognomen et conditio)	okružje, kocin, mjesto, gdje stanju i pod krajinu krunom brojen (circulus), districtus, locus domicilii et Natura (domus)		
177	Trandul - 1903. holovac 4. 16.	Radolf	zakonit	Trandul rambovi holovac Zora	Trandul lenic Trandul Mala Trol	članovi rođenici boni pšt. nadmeđe	Fračko Prećinčić Kapelan
Da je to sve tako nadjeno, i u nazočni krstni list točno prepisano vlastotinjenim podpisom i tijekom pečatom svjedoči.							
Super quibus taliter adcepisti, ut isteae gessime transcripte has poprise manus subscriptione ac officiis parochiali sigilli appresione munitas exstra literas Baptismales.							
U Šenici Datum	die 16. mjeseca marta	holovac godine anno 1903. o. fra Čerevulj					

Izvorni krsni list Rudolf Zamboni iz 1903.

Rudolf je rođen u Vranduku jer mu je otac radio na izgradnji tunela Vranduk i željeznice, a nakon izgradnje Tunela obitelj se preselila u Tuzlu. Kad se oženio dobio je stan od Solane Kreka i živio u radničkoj koloniji Solane.

U toj kući se rodila kćerka Antonija (nadimak Tonkica) 11.11.1926. godine i sin Miroslav (nadimak Mirče) rođen 2.2.1937. godine.

Rudolf Zamboni u mladosti i slika iz 1928.

Rudolf je sa obitelji stanovaо u Solarskoj koloni do 1947. godine, kad je preselio u kuću u Miladije. Kuća u Miladijama je započeta sa gradnjom oko 1937. godine. Tokom trajanja 2. svjetskog rata, kuća je stajala nezavršena a Marija i Rudolf, sa djecom, uselili su u kuću 29.10.1947. godine. Kuća dimenzija 8X7 m je napravljena na posjedu koji je imao Josip Matijašec, otac Marije Zamboni—Rudolfove supruge.

Rudolf sa suprugom Marijom, kćerkom Antonijom i nepoznatim prasetom u Solar skoj koloni 1928. i slika kolone 1932. godine na kojoj je Rudolf u pozadini i kćerka Antonija u sredini slike

Obitelj Zamboni ispred kuće u Miladijama 1949. i kuća nakon dogradnje verande oko 1955.

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

Zamboni Rudolf i Marija su živjeli u istoj kući sve do smrti. Rudolf je umro u kući, a Marija je umrla u stanu kćerke gdje je živjela zadnjih tri godina života. Danas, na istoj površini, prostor oko kuće je uređen na drugačiji način. Stara kuća je srušena 2002. godine, i na istom mjestu napravljena je nova kuća u kojoj živi unuk Tihomir Knežiček sa svojom obitelji.

Od općeg i stručnog školovanja Rudolf je imao 4 razreda osnovne škole i 1 razred trgovачke škole koju je pohađao u Tuzli. Učio je u Tuzli bravarski zanat od 4.6.1918. do 4.6.1921. godine.

U periodu od 5.12.1938. do 17.4.1939. pohađao je i sa odličnim uspjehom završio Večernji tečaj za usavršavanje zanatskih pomočnika u Tuzli.

Dana 6.6.1939. godine u Tuzli položio je majstorski ispit za mašin-bravarski zanat.

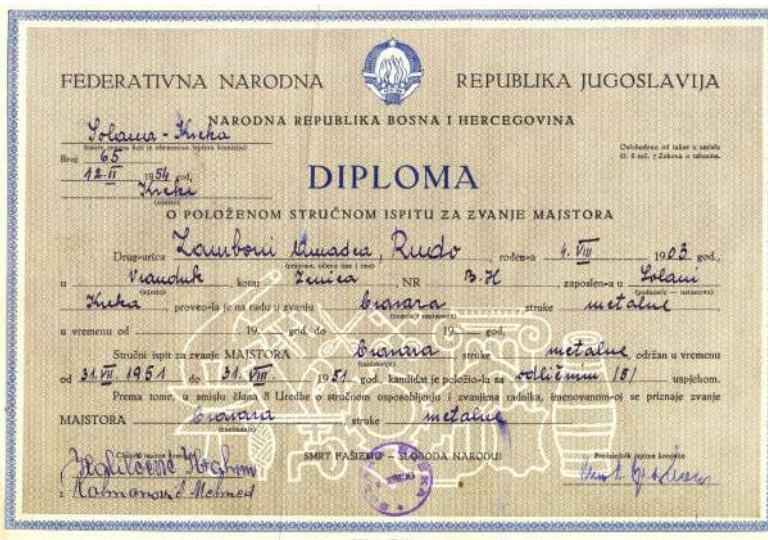

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

Dana 18.9.1942. godine položio je ispit za Predradnika na državnoj solani u Kreki sa izvrsnim uspjehom.

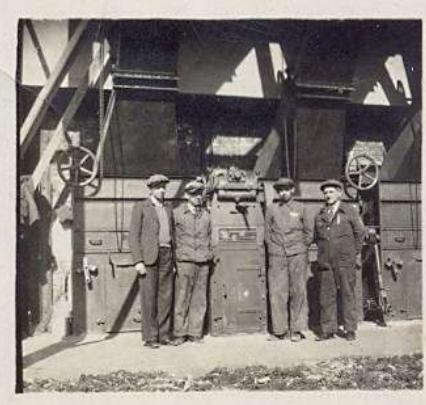
Kasnije, kako je zahtjevalo radno mjesto u Solani, položio je u Tuzli stručni majstorski ispit za zvanje bravara metalne struke i dobio diplomu dana 12.2.1954. godine.

Rudolf radnik fabrike špirita sa radnim kolegama 1926.—stoji prvi lijevo

Rudolf je imao prvo zaposlenje 4.6.1918. do 24.3.1922. godine u Prvoj Bosanskoj tvornica i rafinerija špirita, tvornica ugljične kiseline i tvornica tištenog kvasca M. FISOHLA SINOVI, KREKA (tzv. Špiritana - Špira). kao bravarski naučnik i bravara. Dalje je od 15.5.1922. do 14.8.1923. godine radio na Državnoj željezničkoj Kraljevine SHS, Iložiona Doboj, kao bravara, a u Direkciji državnih rudnika Kreka radio kao bravarski pomoćnik od 18.8.1923. do 20.2.1924. godine. Ponovo se vraća u Špiru gdje je radio kao bravara od 23.7.1925. do 10.5.1926, a u Solani Kreka radi od 11.5.1926. godine do penzionisanja.

Radio je na različitim radnim mjestima, od bravara do direktora Solane. Bio je u grupi radnika koji su osposobili električnu centralu u Kreki u vrijeme kad je Tuzla bila drugi, i zadnji, put oslobođena od njemačke okupacije u septembru 1944. godine. Dobio je priznanje za inovatorstvo u Solani, a. Rješenjem Vlade FNRJ, Ministarstva lake industrije u Beogradu od 12.10.1949. godine postavljen je za Direktora Solane u Kreki. Nije poznato koliko vremena je obavljao dužnost direktora, ali

je poznato da je na toj dužnosti bio i tokom augusta 1952. godine.

*Rudolf Zamboni
1937. u sredini s
kapom*

LANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

Grenze 4

*Pre djebla na obnovi naše poručene zemlje
Na svećan način puštena je u rad
električna turbina u Kreki*

Pozajmica je pod poglavljima sastavljena iz trijih delov: v drugem razdelju se priznava želenje za ustanovitev institucije, kojem Karpatske narodne komisije v Kranju nista se da povzame na 15.7., v tretem pa se učinkovito obvezujejo zdravstvene inštitucije, ki jih je potreben za delo na podlagi o postavljenih ciljev. V zadnjem delu pozajmice je pod poglavljima sestavljena tudi razprava o potrebi za ustanovitvijo novih zdravstvenih ustanov in raziskovanju za potrebe napravljanja.

Trotz da je stala pionirica, ali njenim
činom nije bila ujedno i pionirica
čoveštva, nego i pionirica života. Daju-
ći se u poslužiti drugima, ona je učinila
šta je moglo biti učinjeno. Učinila je
šta je moglo biti učinjeno.

— Стільки часу відійшло і поганої згадки
ніколи не видається! — сказав Крікет.
— Ти чи ще відомий? — засміялася Елена.
— Після смерті батька я заспівав «Симоніаду»
з цією ж мелодією, — відповів Крікет.
— Але я не зможу заспівати його пісні, — сказала Елена.
— Ти зможеш, — відповів Крікет.

În urmă cu o săptămână, grupul de la *Scena* a organizat o expoziție de fotografii realizate de un grup de elevi și profesori ai liceului. În cadrul evenimentului, au fost expuse și lucrările de artă ale elevilor și profesorilor. În cadrul expoziției, au fost expuse și lucrările de artă ale elevilor și profesorilor.

12.0.0.0, nu având nicio ar trezire. Deși și-a lăsat, în urmă cu anii, o carieră de fotbalist profesionist, în prezent este un om de afaceri și se ocupă cu construcții. În urmă cu mai multe zile, am văzut-o în televiziune, într-un interviu la o emisiune de televiziune românească, unde spunea că nu se poate să nu se facă lucruri bune și că nu se poate să nu se facă lucruri rele. Tot ce făcă, însă, este să spere să fie întrebată să spune că nu se poate să nu se facă lucruri bune și că nu se poate să nu se facă lucruri rele.

награди НОВИ инженер, чији резултат ће бити
довољан да је то веома и значајан у овој областима.
Следи још неколико речи о раду
у овом пољу. Основни је и највећи
изазов у овом пољу да се узимају
урачун све веће компоненте, али и
такође да се узимају урачун
свих услова који су узимани у
рачуна.

Повјереници штуче и
Бранко Олешак: НО је објављен
у средњој школи у Кадибију.
Дома, у свакој су имали један
поглавар, а сваки је имао и
сопствену цркву. У Кадибију
и Митровици је било по једна
црква. Када су се школе почеле
направити, то је било тешко да
се нађе место за школу. Тада су
били изграђени и школи у Кадибију
и у Митровици. У Кадибију је
школа била у цркви, а у Митровици
у кући. Школа је била у цркви
и у Кадибију, а у Митровици
у кући. Школа је била у цркви
и у Кадибију, а у Митровици
у кући.

РУДА
"Руда" је: Претпостављају-
ћи да је земља у којој се
извршило наше изложение
погодна за промоцију рудар-
ства и промишљајући да ће
Србија бити уједно и крајња
крајинска држава у Европи
која ће имати већи део рудар-
ства у свом територију.

Digitized by srujanika@gmail.com

o svečanom otvaranju elektr

U svečanom otvaranju elektrane Rudolf Zamboni pozdravio je

Eduard Zámborník pozdravuje

[View all posts by admin](#) | [View all posts in category](#)

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

ici Solane na
- 1915.

maja 1945.—
gi a destra na

*gi s desna na
vo sa kapom*

Vu sa Kaputti

*Radnici Solane na
proslavi 1. maja 1945.—
Rudolf drugi s desna na
lijevo sa kapom*

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

*Rudolf u Solani
8.5.1952. grupom
radnika, sjedi na zemlji
drugi s desna*

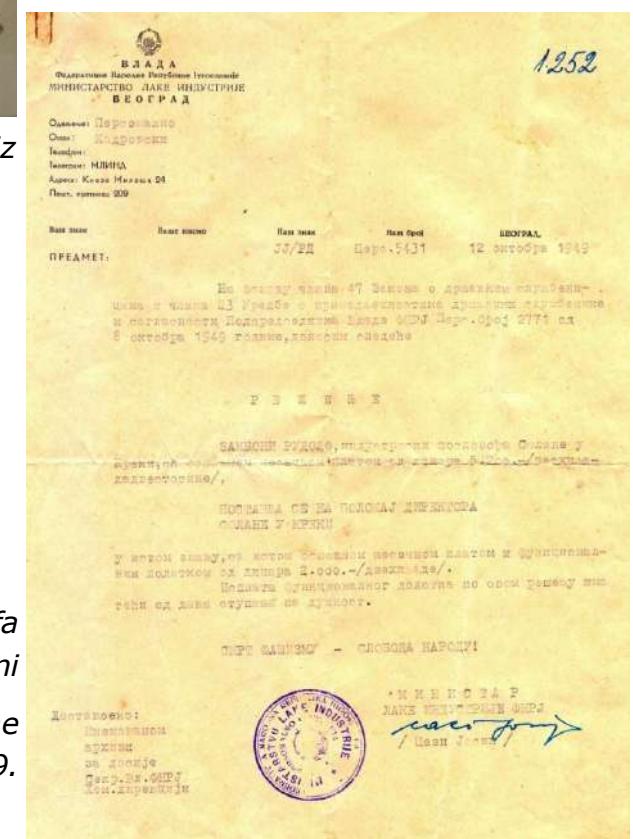
*Rudolf u Solani grupom
radnika krajem
pedesetih godina 20.
stoljeća, stoji drugi s
desna*

*Rudolf, sjedi na lijevoj
strani u sredini, na
jednom od sastanaka*

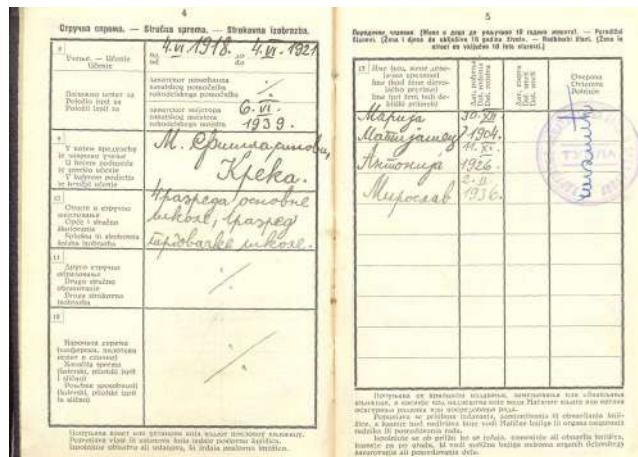

*Diploma za inovaciju iz
1950.*

*Imenovanje Rudolfa
Zamboni
za direktora Solane
1949.*

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

Radne knjizice Rudolf Zamboni u različitim periodima do Drugog svjetskog rata

Rudolf je penzionisan 5.8.1958. godine u Solani. Imao je radnog staža 35 godina, 7 mjeseci i 5 dana, i primao mjesечnu penziju od 23.850 dinara.

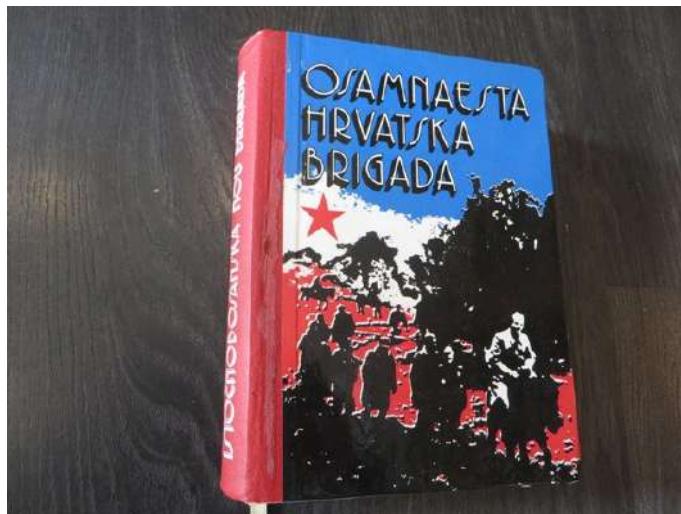
Bio u Jugoslovenskoj vojsci 18 mjeseci tokom 1924/25. u rodu artiljerija, kao redov.

Rudolf Zamboni u vojsci

Nakon 2. svjetskog rata bio je evidentiran u Vojnom Otseku Tuzla 1, 14.3.1948. u rodu tehnička služba, bravarski.

Bio je i partizan u 18. Hrvatskoj brigadi kad je osnovana tj. 10.10.1943. godine (2. četa, 2. bataljona). Rudolf je bio aktivna u radu sindikata, mjesne zajednice i u Savezu komunista.

ZAIMOVIĆ Husnije ZAIM, rođen 1923. godine u Bosanskom Šamcu. SRBiH, Musliman, radnik. U NOB-u stupio 1. 8. 1943. godine, a u Brigadu 5. 6. 1944. godine, vodnik voda.

ZAJCEV Emancela EMANUEL BRAČO, rođen 1922. godine u Kreki, Tuzla, SRBiH, Hrvat, službenik. U NOB-u stupio 28. 9. 1943. godine, a u Brigadu oktobra 1943. godine, borac. Umro u Banovićima, 31. 12. 1983. godine.

ZAKUMAC Šemse ŠEMSO, rođen 1914. godine u Janji, Bijeljina, SRBiH, Musliman, zemljoradnik. U Brigadu stupio 12. 1. 1945. godine, borac kuhar u 2. bataljonu.

ZAMBONI-RELJIĆ Vasilij DARA, rođena 1929. godine u Glini, SR Hrvatska, Srpskinja, dok. U NOB-u stupila 18. 8. 1943. godine, a u Brigadu juna 1944. godine, bolničarka u 2. bataljonu.

ZAMBONI Josipa NIKOLA, rođen 1921. godine u Tuzli, SRBiH, Hrvat, frizer. U Brigadu stupio 6. 10. 1943. godine, borac. Član KPJ od februara 1945. godine.

ZAMBONI Amadea RUDOLF, rođen 1903. godine u Vranduku, Zenica, SRBiH, Hrvat, mašinobrvarski majstor. U Brigadu stupio 10. 10. 1943. godine, borac 2. čete 2. bataljona. Član KPJ. Umro 1980. godine.

ZARIĆ Koste JOVO, rođen 1920. godine u Skugriću, Modriča, SRBiH, Jugosloven, radnik. U NOB-u stupio 1. 8. 1942. godine, a u Brigadu 10. 10. 1943. godine, komesar čete u 3. bataljonu. Član KPJ od 1. 7. 1943. godine, ratni vojni invalid.

ZARIĆ Ilije VUKAŠIN, rođen 1924. godine u Balatunu, Bijeljina, SRBiH, Srbin, zemljoradnik. U Brigadu stupio 4. 2. 1944. godine, vodnik voda za vezu 2. čete 1. bataljona.

ZDRAVKOVIĆ Živote DRAGIŠA, rođen 1924. godine u Azanji, Smederevska Palanka, SR Srbija, Srbin, zemljoradnik. U Brigadu stupio decembra 1944. godine, borac 4. bataljona. Umro 1973. godine.

ZEC DUMAN, rođen 1920. godine u Podravini, radnik. U Brigadu stupio 14. 12. 1944. godine, vodnik 1. čete 1. bataljona. Poginuo kod Fojnice, 5. 5. 1945. godine.

ZEĆIRAJ Bećira HAJRIZ, rođen 1915. godine u Ljuboži, SO Istok, SAP Kosovo, Albanac, zemljoradnik. U NOB-u stupio 20. 11. 1944. godine, a u Brigadu marta 1945. godine, borac. Umro 1975. godine.

ZEĆIROVIĆ Sačira PASO, rođen 1927. godine u Orahovici, Gračanica, SRBiH, Musliman, radnik. U Brigadu stupio 10. 6. 1944. godine, borac. Umro 1972. godine.

ZELJKOVIĆ Sačira MAHMUT, rođen 1928. godine u Glamoču, SRBiH, Musliman, dok. U Brigadu stupio 10. 5. 1944. godine, borac, komandir 1. voda minobacačke čete 3. bataljona. Član KPJ od 10. 10. 1944. godine.

ZENELI Jetula HAJRA, rođen 1912. godine u selu Trlابuc, Vučitrn, SAP Kosovo, Albanac, zemljoradnik, u NOB-u stupio 28. 11. 1944. godine, u Brigadu 15. 3. 1945. godine u 3. četu 1. bataljona, borac. Umro 1983. godine.

ZENUNAJ Kadrije DEMO, rođen 1920. godine u Studenici, SO Istok, SAP Kosovo, Albanac, zemljoradnik, u NOB-u stupio 20. 11. 1944. godine, a u Brigadu marta 1945. godine, borac.

ZOBENICA Ilije MILE, rođen 1921. godine u Žegaru, Bihać, SRBiH, Srbin, zemljoradnik. U NOB-u stupio 1941. godine, a u Brigadu 5. 3. 1944. godine, komandir 2. čete 1. bataljona. Član KPJ od 5. 3. 1944. godine. Nosilac »PARTIZANSKE SPOMENICE 1941. GODINE«.

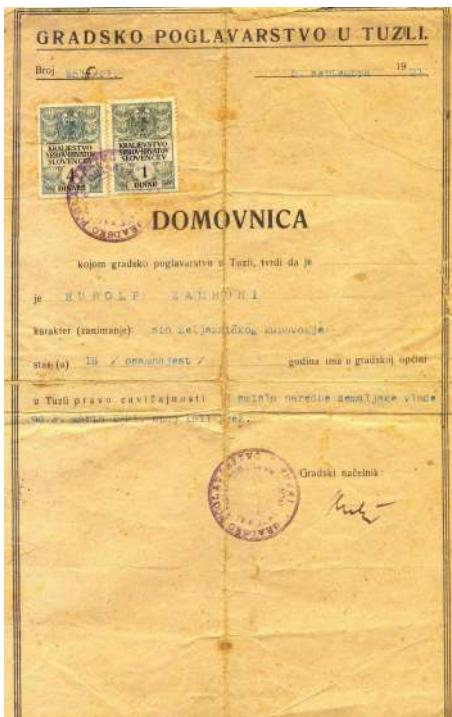
Nije pušio, a često je za doručak i uz meze uzimao čašicu šljivovice koju je najčešće sam pravio, uglavnom od šljive iz vlastitog šljivika. Naočale je vrlo rijetko koristio i to kad čita.

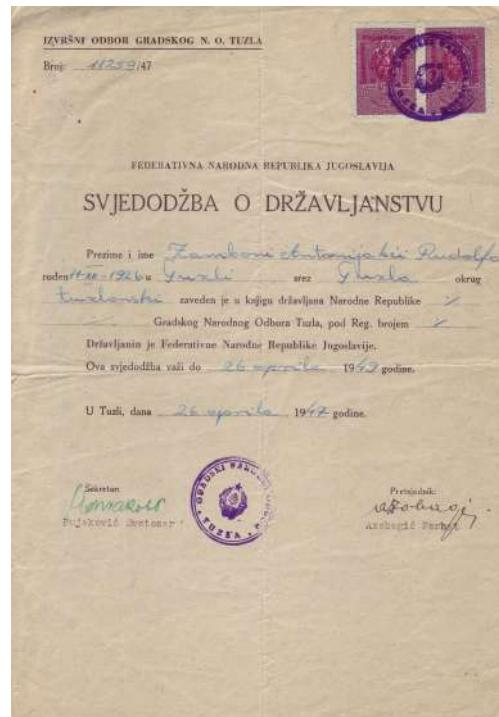
Rudolf kod kazana

Iako je Rudolf Zamboni imao italijansko porijeklo i roditelje rođene u Italiji, nije imao italijansko državljanstvo, i uvijek je imao državljanstvo države u kojoj je živio (SHS, NDH, FNRJ, SFRJ).

DOBROVOLJNI VATROGASAC U SOLANI KREKA - RUDOLF ZAMBONI

*Domovnica Kraljevine SHS i državljanstvo FNRJ Zamboni
Rudolf*

Nije imao automobil, a imao je plavi bicikl Partizan. Rudolf nije govorio ni jedan strani jezik.

Rudolf je dobio telefon i direktnu telefonsku liniju za vrijeme dok je bio direktor Solane. Telefon je zadržao dugo iza prelaska na drugu dužnost u Solani. To je bio jedini telefon u naselju—Prvom sokaku. Rudolf je drugi stanovnik u okruženju gdje je živio koji je kupio TV (crnobijeli EI NIŠ).

Rudolf Zamboni se vjenčao sa Marijom Matijašec 2.2.1926. godine u Tuzli. U braku su dobili kćerku Antoniju i sina Miroslava.

Tuzla, 2.2.1926.—Vjenčanje Marija Matijašec i Rudolf Zamboni, s lijeva sjedi Josip Zamboni, Nikola i Ida Zamboni (Glavaš), Finka Matijašec, kum Lajoš, srednji red s lijeva treća Ana Matijašec, šesti Ferdinand Zamboni, zadnji red s lijeva druga Marija Matijašec, Josip Matijašec, Amadio Zamboni, Fiorenza Zamboni, na kraju Albina Zamboni

Nakon 2. svjetskog rata jednom je službeno putovao u Italiju i nekoliko puta u Austriju kod rođaka svoje supruge.

Redovno je čitao dnevni list Politika i to sve do pred smrt. Iskruživao je kratke ilustracije Walt Disneya pod nazivom "Čuda prirode", i lijepio u neku teku koja je i danas u životu i podsjeća na tadašnje načine učenja o prirodi.

Nije imao automobil, a imao je plavi bicikl Partizan na kojem je unuk Tihomir naučio da vozi bicikl, i koji je bio izuzetno koristan tokom ratnih dešavanja u Tuzli 1992.-1995. godine.

Rudolf nije govorio ni jedan strani jezik.

Rudolf i Marija Zamboni

Rudolf je dobio telefon i direktnu telefonsku liniju za vrijeme dok je bio direktor Solane. Telefon je zadržao dugo iza prelaska na drugu dužnost u Solani. To je bio jedini telefon u naselju. Zbog čestih dolazaka komšija da traže da koriste telefon, najčešće da zovu policiju radi izgreda, Rudolf je odlučio da ukine liniju. Ponovo je uvedena telefonska linija 1.9.1980. godine. Rudolf je drugi stanovnik u okruženju gdje je živio koji je kupio TV (crnobijeli EI NIŠ). Dugo vremena su komšije Grga Pranjić i Štefi Matijašec dolazili u kuću Rudolfa i gledali TV dnevnik, utakmice, kvizove ili druge sadržaje u TV programu. Često su igrali tablića, uz čašicu šljivovica.

Okupljanje obitelji i kumova je bilo česta zabava. Za veće grupe uglavnom se sjedilo u primaćoj sobi, a za manje grupe u kuhinji.

Na slikama, napravljenim nepoznatim povodima, u kuhinji stoji Rudolf i Željko Knežiček, a sjede s lijeva na desno Tonkica, Zdenko, kuma Aneška, Tihomir, Ana Josić, baka Marija i kum Nejtek.

Na slici, napravljenoj nepoznatim povodom, u istom prostoru kao prethodna slika, stoji Rudolf, Tonkica (ispred nje Tihomir), kum Nejtek i Zdenko. Sjede s lijeva na desno baka Marija i kuma Aneška

Ljeti se sjedilo isključivo ispred kuće, pored ljetne kuhinje. Uz zid je bila klupa, sjedilo se i na šamlicama, a koristio se drveni sto na rasklapanje. Veliki broj slika gdje su Rudolf i Marija napravljen je upravo ispred kuće gdje je bilo veliko stablo višnje, a kasnije i jedna šljiva.

Na slici, napravljenoj ranih sedamdesetih, su Marijin brat Joži koji sjedi na travi, Tonkica, Zdenko, Mirčetova supruga Ljerka, Marijina sestra Finka i Rudolf sjedni desno

Rudolf na proslavi diplomskog rada unuka Željke Knežičeka 9.3.1976.

Rudolf nije često putovao u inostranstvo, a bio je službeno u Italiji 1956. godine u obilasku Firence, Trsta, Čenove, Bolonje i Venecije. Sa suprugom Marijom je išao u posjetu Marijinim rođacima u Graz - Austrija.

U Austriji kod članova obitelji Neffe - lijevo Karl, do njega Rudolf

Rudolf nije propuštao obiteljska događanja, pa je tako bio na proslavi odbrane Diplomskog unuka Željka Knežičeka (9.3.1976), zajedno sa Marijom, Željkinom djevojkom kasnije suprugom Ljerkom, Željkinim kumom Mekom, Slavkom, Renatom i poznanicima staraca - Jovo, Vukica u stanu Tonkice i Zdenke.

Nije poznato da je Rudolf imao nesuglasica sa komšijama ili sa članovima velike obitelji. Održavao je odnose sa braćom i sestrama, ali ne tako često i intenzivno. Dolazio mu je u posjetu bratić Ferdo na plavom Tomos motoru, a on je posjećivao sestre i braću kad je imao priliku. Taj, prilično pasivan odnos prema najbližim je dijelom doprinijeo da njegova djeca i unuci nisu uspostavili bliske obiteljske veze, pa u većem broju slučajeva nisu ni poznavali potomke braće i sestara Rudolfa.

Najbliskiji izvan obitelji je bio sa kumom **Bogumilom – Boškom Nejtekom** (poneko ga je pogrešno zvao Naitek). Uvijek su Boška zvali kum Nejtek, a bio je kum na vjenčanju Zdenke i Antonije Knežiček dana 26.12.1949. godine. Drugi kum na vjenčanju je bio Oto Mott, sin Antona iz Tuzle. Poznato je da je Boško volio Tonkicu dok je ona bila dijete i taj period je obilježen velikim brojem fotografija koje je slikao i izrađivao Boško. Boško je bio krsni kum Antoniji i Mirčetu Zamboni.

Na slici Tonkica sa dvije godine i kum Nejtek

Nejtek, sin Fridrika, je kao tehnolog do kraja radnog vijeka radio u Špiri, bavio se slikanjem i bio fotograf. Boško je rođen 1900. godine u nepoznatom mjestu, a umro je i sahranjen u Popovaći 1972. godine.

Tvrđilo se da jedino Boško zna neke sastojke u proizvodnim procesima u Špiri, i da bez njega proces ne bi mogao funkcionisati. Bio je u braku sa Aneškom, nije imao potomaka, a u poznim godinama je često držao staklenu bocu u ruci. Imao je i vozio motor u vrijeme kad motora nije bilo u Tuzli.

*Slika u stanu
Nejteka prilikom
neke proslave, s
lijeva na desno
Marija, Rudolf,
Aneška i Boško*

Bogumil - Boško Nejtek i Vaclav Hudija, obojica porijeklom Česi, bili su ključni majstori za tehnološke procese u Špiri, i oni su pomogli u osposobljavaju fabrike nakon drugog oslobođenja Tuzle u septembru 1944. godine. Boško

Stanovao je prvo u velikoj kući pored pruge kod Špire (kasnije RUDHEM), a onda u kući odmah pored fabrike Špire na prvom spratu. U toj kuće je živio sve dok nije odlučio da ode na imanje sestre svoje supruge u

Popovaču. Svoje slike, uglavnom ulje na platnu, poklanjao je poznanicima, pa tako njegove slike su bile na zidovima u kući Rudolfa, i u stanu Tonkice i Zdenke Knežiček, Željka Knežičeka, Tihomira Knežičeka i Miroslava Zamboni u Zagrebu.

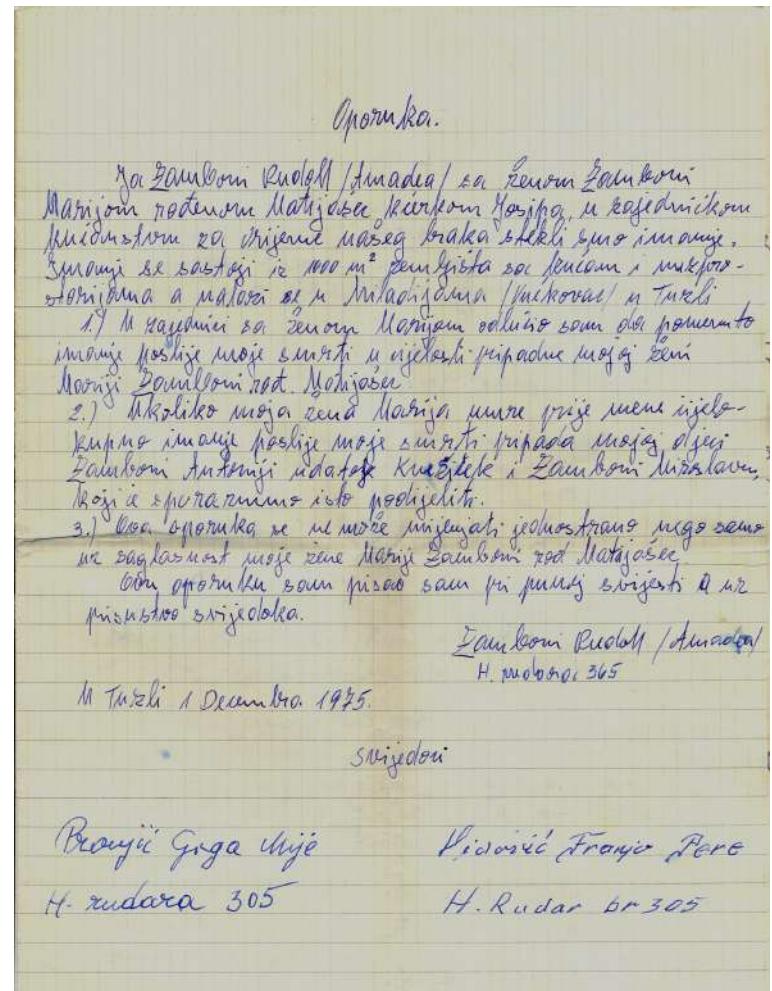

Nejtekove slike

Prilično iznenada Rudolf se razbolio, a umro je u jakim bolovima od raka 15.1.1980. godine u kući u Miladijama. Sahranjen je na groblju Borić, Tuzla uz počasti solanskih vatrogasaca i prisutnost obitelji i komšija.

Još za života, Rudolf je u dogovoru sa suprugom Marijom napisao oporuku o budućnosti svoje imovine i tom oporukom, po ko zna koji put, pokazao svoje ljudske vrline, poštenje i poštovanje prema osobama koje su mu bile bliske.

Rudolf Zamboni i Marija (rođena Matijašec) su imali u braku kćerku Antoniju zvana Tonkica (rođena 11.11.1926 u Tuzli, umrla 8.1.2011. u Tuzli) i sina Miroslava zvani Mirče (rođen 2.2.1937. u Tuzli, živi u Zagrebu).

Antonija se udala za Zdenku Knežičeka (rođen 27.11.1921. u Zenici, umro 16.3.2013. u Tuzli) i u tom braku su rođeni Željko Knežiček (rođen 18.5.1951. u Tuzli) i Tihomir Knežiček (rođen 10.11.1959. u Tuzli). Antonija i Zdenko su živjeli u Tuzli, kao i obiteljioba sina.

Miroslav se oženio sa Ljerkom (rođena Adamčić 16.7.1940. u Varaždinu) i u tom braku su rođeni Darije Zamboni (rođen 2.5.1960. u Zagrebu, umro 13.12.2017. u Zagrebu) i Arijana Zamboni (rođena 5.3.1972. u Zagrebu, udato Šobačić). Miroslav i Ljerka žive u Zagrebu u Botincu.

Rudolf i Marija Zamboni sa kćerkom Antonijom

Rudolf i Marija Zamboni sa djecom i unucima 1962. ispred kuće u Miladijama

Rudolf i Marija Zamboni sa sinom Miroslavom, Ljerkom i Darijem

LITERATURA I IZVORI INFORMACIJA

Za pripremu publikacije korišteni su dokumentarni materijali iz različitih izvora.

1. Dokumenti, fotografije, priznanja i drugo što je u vlasništvu obitelji Knežiček, Zamboni, Glavaš, Mott, Mandžić i Hadžiahmetović.
2. Dokumenti, fotografije i drugo što je u arhivama dobrovoljnih vatrogasnih društava u Tuzli, profesionalne vatrogasne brigade u Tuzli i u Arhivu Tuzlanskog kantona.
3. Monografija pod nazivom "Sto godina vatrogastva u Bosni i Hercegovini (1879-1979)" u izdanju Vatrogasnog saveza Bosne i Hercegovine, 1979.
4. Knjiga "100 godina vatrogastva u Tuzli", 1983.
5. Dokumenti i fotografije iz Muzeja solarstva Tuzla i arhive Fabrike soli u Tuzli.
6. Zbornik radova "90 godina industrijske proizvodnje soli u Tuzli", 1975.
7. Monografija "100 godina Fabrike soli Tuzla", 1985.
8. Monografija "Solana 125 godina", Tuzla 2010.
9. Knjiga Tihomir Knežiček "Otkud ja ovdje" (publikacija o obitelji Zamboni u Tuzli), izdata u Tuzli 2017.
10. Časopis "Naše vatrogastvo" u izdanju saveza DVD BiH br. 12, decembar 1955.
11. Knjiga "Osamnaesta hrvatska brigada", izdata u Tuzli 1988.
12. Trifković Dragiša, publikacije "Tuzlanski vremeplov" stampane 1981. 1983. 1988. 1990. i 1997. u Tuzli.

Sajine u. Ziegelofen Kreka

Prof.dr. Tihomir Knežiček, dipl.inž.rud.

Prof.dr. Željko Knežiček, dipl.inž.rud.

**DOBROVOLJNI VATROGASAC
U SOLANI KREKA -
RUDOLF ZAMBONI**

Tuzla, 2018.

*OD STRANE I.D.U.D.SOLANE
DODJEЉУЈЕ СЕ* 'KREKA'

DIPLOMA

ZAMBONI RUDI

**DUGOGODIŠЊЕМ ЗАСЛУŽНОМ ЧЛАНУ
ДОСАДАШЊЕМ КОМАНДИРУ И ПРЕСЈЕДНИКУ
ПРИГОДОМ ПРОГЛАШЕЊА
ПОЧАСНИМ ЧЛАНОМ**

